

GORENJSKI GLAS

Leto XLVII - št. 83 - CENA 80 SIT

Kranj, petek, 21. oktobra 1994

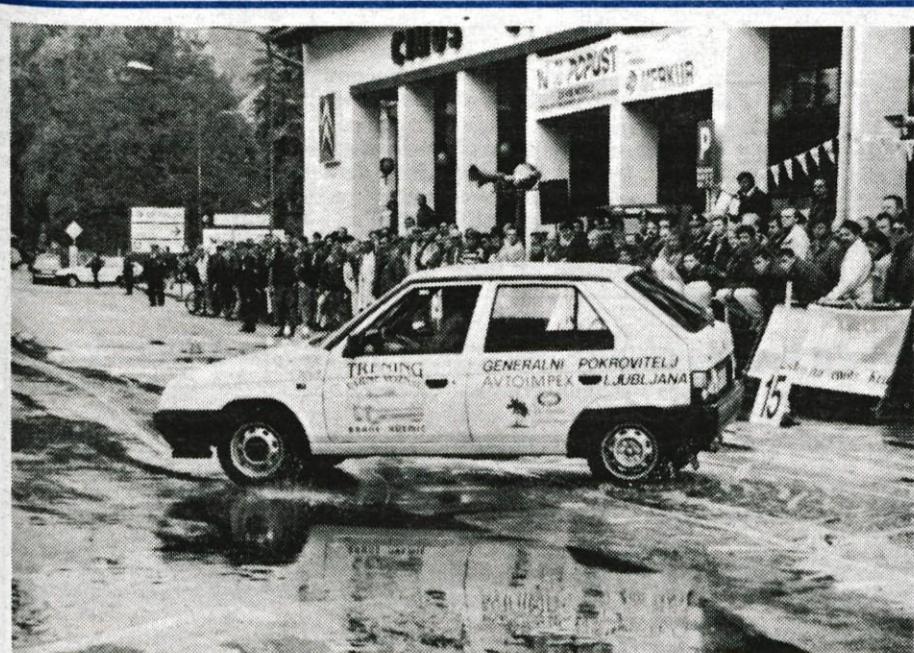
DANES stran 15, 16, 17

GORENJSKA

Odvetnik Janez Hočvar:

"Se Slovenci radi tožarijo? Nič več kot drugi, imamo pa, podobno kot v Italiji, zelo dolge postopke. Po novem zakonu o kazenskem postopku bodo verjetno še daljši."

Hitro je hitro prehitro

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Sloveniji je v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve ter s pomočjo Save Kranj, Trenings dobre vožnje Braneta Kuzmiča in ljubljanskim Avtoimpexom včeraj v Kranju pripravil zanimiv prikaz varne vožnje v različnih vremenskih in cestnih pogojih. Profesionalni vozniki so z avtomobili Škoda favorit in forman, na katerih so bile nataknjene pnevmatikke iz Save, predstavili varno vožnjo po mokri cesti in varno ustavljanje vse skupaj pod geslom Hitro je hitro prehitro. Ob prikazu, s katerim so želeli spodbuditi večjo prometno varnost v naseljih, najbrž ni odveč želja prometnega inšpektorja Ivana Demšarja, da bi od akcije tudi kaj ostalo, in pripomba, da bi poučevanje na posebnih testnih poligonih kazalo uvesti tudi pri poučevanju kandidatov za voznike v avtošolah.

• M.G., slika Lea Jeras

Držvi koncert na ulwila inštrumentih

Dobro jutro, beli dan

Kranj, 21. oktobra - Drevi ob 17. uri bo v dvorani kina Center mednarodni humanitarni koncert pod naslovom Otroci otrokom: Dobro jutro, beli dan. Gostovala bo priznana skupina razvojno prizadetih Ulwila iz Germersheim v Nemčiji, ki muzicira na enostavne ulwila inštrumente.

Poleg gostujoče skupine, ki je koncertirala že v številnih evropskih državah, vodi pa jo humanist, defektolog in iznajditev ulwila inštrumentov Henrich Ulrich, bodo nastopili tudi domači glasbeniki. Organizatorka koncerta Stanka Grubešič iz Osnovne šole Helena Puhar je k sodelovanju pritegnila otroke iz vrtca Bobenček, ki tudi že igrajo na ulwila inštrumente. Muzicirali bodo učenci oddelka za delovno usposabljanje pri šoli Helena Puhar, nastopili pa tudi priznani mladi glasbeniki: klarinetist Luka Kemperle in harmonikarja Beti in Andraž Bogataj.

Glavni pokrovitelj koncerta je kranjski izvršni svet, prireditev pa je podprlo tudi več deset sponzorjev. Izkupiček koncerta je namenjen nakupu ulwila inštrumentov za otroke na oddelku za delovno usposabljanje. • D. Ž.

Kranj, 19. oktobra - Kranjski izvršni svet je pripravil razgovor z državnim sekretarjem za privatizacijo Tonetom Ropom, pogovor je bil zelo dobro obiskan. Direktorje so zanimala povsem konkretna vprašanja in problemi, kar kaže, da je privatizacija podjetij v polnem zamahu. V Sloveniji je glede na število oddanih programov lastninjenje približno na pol poti, v Kranju pa je programe oddala šele petina družbenih podjetij, kar kaže, da so revizije lastninjenje podjetij upočasnil, tri pa še niso razrešila denacionalizacijskih zahtevkov. (Več na 11. strani) • M.V., foto: G. Šinik

Gorenjska Banka d.d. Kranj

Banka s posluhom

V strankah je v teh dneh zelo živahno

Se nobenih uradnih kandidatur

Klub temu da je vlaganje kandidatur že možno, še nobena stranka na Gorenjskem kandidature še ni vložila. Vse kaže, da bo kar nekaj neodvisnih kandidatov.

Kranj, 20. oktobra - Gorenjske politične stranke bodo, kot vse kaže, počakale na zadnji možni rok za vložitev kandidatur, to je 9. november, so menili na večini občinskih volilnih komisij gorenjskih občin, kjer doslej še niso dobili nobene tovrstne vloge. Zanimivo je, da nobeden od kandidatov ni izrabil možnosti, ki jo zakon o volitvah sicer tudi predvideva, da bi namreč za svojo kandidaturo zahteval sklic zborov občanov. Kar v nekaj občinah pa overovljane podpisov na oddelkih za notranje zadeve kaže, da bodo posamezni kandidati za svojo kandidaturo zbirali podpise občanov. Tak primer je v Škofji Loki, v Tržiču, veliko podpisov morajo registrirati

tudi v Radovljici, le na Jesenicah in v Kranju nič ne kaže na tovrstna dogajanja. Kaže pripomniti, da pri registraciji podpisa ni potrebno navesti kandidata, za katerega podporo se s tem odločamo, zato pravega pregleda o tem nima nične. Ko smo spraševali po strankah, smo dobili različne odgovore: večina kandidature še pripravlja in bo imela v teh dneh sestanke različnih organov, ki naj bi o tem dokončno odločali, ponekod pa trdijo, da imajo že vse pripravljeno, vendar so se z objavo odločili še počakati. Ni še tudi končano dogovaranje med strankami, kjer je zlasti na desni strani političnega prizorišča v večini občin že jasno, da bodo stranke zlasti pri kandidatih za žu-

pane nastopale skupaj. Odprto ostaja le sodelovanje SKD s tako imenovanimi strankami slovenske pomlad, kjer pa je tudi znotraj posamezne doseganje občine (npr. v Radovljici) v okvirih novih občin položaj različen. Med ljudmi je veliko ugibanj o tem, kdo bo kandidiral za župana, kroglo pa tudi vse mogoče neuradne in večkrat neosnovane novice o tem, na katere so po posameznih strankah "vrgli oči". Tako se je denimo za kandidaturo Janeza Bečana, ki smo jo omenili v torek, pokazalo, da je omjenjen ne sprejema. Kandidatov bo brez dvoma veliko, vendar bo "najzanimivejše" za kandidaturo, ob vsej nedrečenosti novih občin, kar težko pridobi... • Š. Žargi

Državni zbor zaseda

Sodniki in sanacija gospodarstva

Ljubljana, 21. oktobra - Državni zbor je v torek, kljub nasprotovanju opozicije in bojkotu glasovanja, izvolil prvih 53 sodnikov s trajnim mandatom. Med izvoljenimi je tudi kranjski sodnik Anton Šubic, ki je tako postal prvi gorenjski sodnik s trajnim mandatom.

Državni zbor se je lotil tudi vladnega projekta sanacije slovenskega gospodarstva na čelu z največjimi bolniki, med katerimi prednjačijo Tam in še nekatera podjetja iz mariborskega okoliša. V državnem zboru je bilo soglasje, da je treba perspektivnim

podjetjem pomagati, vendar mora država strogo nadzirati vložena sredstva in tudi zagotoviti ustrezne vodstvene ekipe. Ko je zasedal državni zbor, seja se je z odločanjem o treh interventnih zakonih nadaljevala včeraj, so pred poslopjem parlamenta protestirali delavci ljubljanske Avtomontaže, proizvodno vezani na Tam, ki so že dva meseca brez plač. Ko so jih obvestili, da bodo njihov položaj rešili, so se različi. Parlament bo obenem s sanacijo kritičnih podjetij poskrbel tudi za ustrezno zakonsko zaščito presežnih delavcev. • J. K.

486/40 že od 127,230,00 SIT
ali 7380,00 SIT mesečno!
Tel./Fax: 064/22 10 40

Prodaja tekočih in
trdih goriv
telefon 064 77 081
mobil 0609 624 762

Strani 7, 8, 9, 10

Žiri praznujejo

Jutri in v nedeljo bodo v Žireh z različnimi prireditvami proslavili letoski krajevni praznik. Jutri zvečer bo v dvorani Svobode slovenska akademija, v nedeljo dopoldne ob 11. uri bodo med drugim v parku pred šolo odkrili spomenik organistu in skladatelju Antonu Jobstu, opoldne pa se bo pri Županu na Dobrakevi začelo srečanje borcev ob 50-letnici Jurišnega bataljona XXXI. divizije. • A. Ž.

Tel.: 064/48-220
Fax, Tel.: 47-115

Vas vabi vsak dan,
razen ob sredah, od
9. do 24. ure na
domače svetlo pivo,
na bogat izbor
pripravljenih jedi in
jedi po naročilu.

Vsek
petek in soboto
od 19. do 24. ure
živa glasba.
Vabljeni!

VSAK ČETRTEK
TEKMOVANJE
V KARAOKAH!

NIKA
BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.d.

POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54, 61000 Ljubljana
telefon: 061/133-11-55
telefaks: 061/133-13-47

POSLOVALNICA KRAJN
Koroška c. 2, 64000 Kranj
telefon: 064/211-644
telefaks: 064/211-644

PARTNER
ZASTAVLJALNICA
Koroška c. 41 Kranj, tel.: 064/211 256

Volilne enote v občini Škofja Loka

Državni zbor je popravil napako

**Število članov občinskega sveta v novi občini Škofja Loka je popravljeno iz 23 na 28 svetnikov.
Za število volilnih enot ni enotnega predloga.**

Škofja Loka, 20. oktobra - Težavno celodnevno in celonočno sprejemanje zakona o ustanovitvi novih občin in določitvi njihovih območij v državnem zboru je povzročilo, da se je v zakonu pojavila vrsta napak, ki jih je državni zbor na osnovi opozoril s terena s popravki zakona odpravil. Tako bo v novi občini Škofja Loka v občinskem svetu 28 svetnikov, pa tudi Mrzli vrh se ponovno deli med občino Idrija in novo občino Žiri.

V torek je državni zbor sprejel nekaj popravkov zakona o ustanovitvi novih občin in določitvi njihovih območij, s katerimi je odpravil nekatere napake, ki so nastale v težavnem usklajevanju tega zakona. Ker se je območje nove občine Škofja Loka kar bistveno spremenjalo ("priključeni" so bili spodnji deli Poljanske in Selške doline) se je spremenilo tudi število prebivalcev, s tem pa tudi upravičeno število svetnikov v novem občinskem svetu. Že takoj po objavi zakona o ustanovitvi občin so v Škofji Loka opozorili, da bi moralo tej novi občini pripadati večje število občinskih svetnikov, vendar so bili prvi odgovori v tem smislu, da je bila pač storjena

napaka, da bo ob prvih volitvah veljalo to, kar je v zakonu zapisano, in da bo napaka odpravljena pozneje. Tako so tudi na izredni seji občinske skupštine prejšnjo nedeljo pač morali upoštevati pri določanju volilnih enot z zakonom določenih 23 svetniških mest, kar je za Škofjo Loko, ki se je edina na Gorenjskem odločila drotiti tudi nove občine na več volilnih enot, pomemben podatek. Po objavi sprememb je temu razporočitev volilnih enot potrebno prilagoditi.

Ker bo v pondeljek redno zasedanje občinske skupštine, so se odločili, da ta popravek sprejmejo ob tej priložnosti, pri čemer lahko poročamo o tem, da se predstavniki političnih strank o številu volilnih enot niso mogli sporazumeti. Tudi na torkovi seji občinskega izvršnega sveta, ki sta mu bili ponujeni dve varianti števila volilnih enot, zaradi različnih pogledov ni bila sprejeta nobena od ponujenih variant, zato bo morala občinska skupština odločiti, ali naj bi imela občina Škofja Loka 3 ali 4 volilne enote.

Brez posebnih zapletov pa je bila razrešena še ena napaka: v imenu nedeljivosti naselij je bil namreč v

prvotnem zakonu celoten Mrzli vrh "razporejen" v občino Idrija, kar bi z drugimi besedami pomenilo nedopustno spremicanje meja sedanjih občin. Ta napaka, zaradi katere so bili v Škofji Loka trdno odločeni, da sprožijo ustavni spor, je tako v popravkih zakona, ki ponovno deli to naselje na novo občino Žiri in Idrijo, odpravljena. Ne bo pa šlo brez ustavnih sporov: Krajevna skupnost Poljane, kjer so krajanji trdno prepričani, da so jih proti njihovi volji razporedili v občino Gorenja vas - Poljane, so ta spor ob pomoči občinskih služb sprožili. Kot smo izvedeli, se je na temo zakona o ustanovitvi novih občin na ustavnem sodišču nabralo kar 50 predlogov sporov, o njih pa naj bi sodišče razpravljalo in odločalo prihodnjo sredo. V Poljanah se tudi še ni poleglo razburjenje nad ugotovitvijo, da v amandmaju, ki je predlagal drugačno razporeditev naselij, zaradi napake odgovornih na občini, Poljane sploh niso bile predlagane za prerazporeditev v zaželeno občino Škofja Loka. Tudi o ustavnem sporu glede statusa Škofje Loke kot mestne občine ni več slišati, in vse bolj očitno postaja, da je to plačilo računa za škofjeloške medstrankarske odnose. • Š. Žargi

Na podlagi 8. člena Zakona o volilni kampanji (Uradni list RS, št. 62/94) in 163. člena statuta občine Radovljica (Uradni Vestnik Gorenjske, št. 20/83, 3/86, 15/86, Uradni list RS št. 23/91) je Izvršni svet Skupštine občine Radovljica na 135. seji dne 17. oktobra 1994 sprejel naslednji

SKLEP

1.

Organizatorji volilne kampanje smejo za lepljenje in nameščanje plakatov z volilno propagandnimi sporočili uporabljati le mesta, ki so jih v skladu s 16. členom odloka o javnem redu in miru v občini Radovljica (Uradni list RS, št. 24/1) določile krajevne skupnosti v soglasju z upravnim organom, pristojnim za komunalne zadeve.

II.

Za plakatiranje zunaj plakatnih mest se uporablajo določbe 9. člena zakona o volilni kampanji.

**Številka: 021-2/94
Radovljica, 17. 10. 1994
Predsednik IS:
Jože Resman, l. r.**

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/86 in 29/86 ter RS, št. 26/90, 18/93, 47/93 in 71/93) in 244. člena statuta občine Kranj je Izvršni svet Skupštine občine Kranj na svoji 190. seji dne 12. 10. 1994 sprejel

Na podlagi 2. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor v prehodnem obdobju (Uradni list RS, št. 48/90, 37/93 in 244. člena statuta občine Kranj je Izvršni svet Skupštine občine Kranj na svoji 190. seji dne 12. 10. 1994 sprejel

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA SPREMEMB PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJEV ZA UREDITVENO OBMOČJE KRAJNA

1.

Javno se razgrne osnutek sprememb prostorskih ureditvenih pogojev za ureditveno območje Kranja, ki jih je pripravil Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, št. 350-014/84-04 z dne 5. 10. 1994.

2.

Osnutek sprememb prostorskih ureditvenih pogojev se javno razgrne za čas enega meseca od dneva objave v prostorih Skupštine občine Kranj - soba 197.

3.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna razprava in sicer v sredo, 9. 11. 1994, ob 17. uri v sejni sobi št. 15 Skupštine občine Kranj, Slovenski trg 1.

4.

Občani, podjetja in skupnosti dajo v času javne razgrnitve pisne priporabe in predloge k osnutku sprememb prostorskih ureditvenih pogojev.

5.

Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu ter na oglašnih deskah Skupštine občine Kranj in krajnih skupnostih Bitnje, Bratov Smuk, Britof, Center, Čirče, Gorenja Sava, Huje, Kokrica, Naklo, Orehek - Drulovka, Plana, Predoslie, Primskovo, Stražišče, Stružev, Vodovodni stolp in Žabnica.

Številka: 350-014/84-04

Datum: 19. 10. 1994

Predsednik IS:
Peter Orehar

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA SPREMEMB DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE KRAJNA ZA OBDOBJE 1986 - 2000

1.

Javno se razgrne osnutek sprememb dolgoročnega plana občine Kranj za obdobje 1986 - 2000, ki jih je pripravil Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, št. 30-03/85-04 z datumom 5. 10. 1994.

2.

Osnutek sprememb dolgoročnega plana se javno razgrne za čas enega meseca od dneva objave v prostorih Skupštine občine Kranj - soba 197.

3.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna razprava in sicer v sredo, 9. 11. 1994, ob 17. uri v sejni sobi št. 15 Skupštine občine Kranj, Slovenski trg 1.

4.

Občani, podjetja in skupnosti dajo v času javne razgrnitve pisne priporabe in predloge k osnutku sprememb dolgoročnega plana.

5.

Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu ter na oglašnih deskah Skupštine občine Kranj in krajnih skupnostih Bitnje, Bratov Smuk, Britof, Center, Čirče, Gorenja Sava, Huje, Kokrica, Naklo, Orehek - Drulovka, Plana, Predoslie, Primskovo, Stražišče, Stružev, Vodovodni stolp in Žabnica.

Številka: 30-03/85-04

Datum: 19. 10. 1994

Predsednik IS:
Peter Orehar

SDSS
SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE

Socialdemokratska stranka Jesenice vabi vse občane na javno tribuno z naslovom

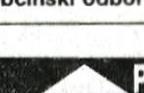
SLOVENIJA KAM?

Ki bo 24. 10. 1994 ob 17. uri v Kazini na Jesenicah.

Gost tribune: JANEZ JANŠA

Vljudno vabljeni!
SDSS Občinski odbor Jesenice

KUHINJE IZ UVOZA

**POSEBNA PONUDBA:
ORTOPEDSKI JOGI**

Poklicite

Trgovina s pohištvo, Sp. Besnica 81

064/403-871

Pogled z dvorišča pri cerkvi z znamenitimi freskami v Crngrobu na predlagano lokacijo novega škofjeloškega odlagališča komunalnih odpadkov na Dobravi (v krogu), ki so nam ga pokazali vaščani Crngrobo. Njihovo protestno pismo, v katerem opozarjajo na to, da bodo števili obiskovalci morali poslej gledati tudi na smetišče, objavljamo na 25. strani.

Š. Ž., foto: G. Šnik

GORENJSKI GLAS

Podjetje Ržišnik & Perc, d.o.o., Kranj razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Zaželene so vsaj 3-letne delovne izkušnje na področju računovodstva in poznavanje osnov računalništva (poznavanje okolja Windows).

Sprejemamo samo pismene ponudbe na naslov: Ržišnik & Perc, d.o.o., Šuceva 23, Kranj.

Drugi teden obrti in podjetništva

Radovljica, 20. oktobra - Območna obrtna zbornica bo prihodnji teden pripravljena po lanski uspeli predstavitvi že Drugi teden obrti in podjetništva v Festivalni dvorani na Bledu. Od 27. do 30. oktobra se bo z razstavo izdelkov in storitev predstavilo več kot 80 obrtnikov in podjetnikov iz radovljiske občine. Slovenska otvoritev razstave bo v četrtki, 27. oktobra, ob 11. uri. Med predstavitvijo pa bo tudi več drugih prireditv. Tako bo v petek, 28. oktobra, ob 19. uri večer latinsko-ameriške glasbe z ansamblom Surazo iz Bolivije, duetom Puerto Rico iz Ljubljane ter Janezom Pretnarjem, ki bo večer ilustriral z barvnimi diaporativi. V soboto, 26. oktobra, od 9. do 16. ure bo pred hokejsko dvorano predstavitev tovornih in dostavnih vozil, prikolic in motornih olj. V soboto in nedeljo pa bo ob 15. uri tudi promenadni koncert Godb na pihala Lesce in Gorje. Razstava, za katero napovedujejo, da bo zanimiva in celovita predstavitev dejavnosti v občini, bo odprta v četrtek do 18., v petek od 10. do 19. in v soboto ter nedeljo od 10. do 18. ure. • A. Ž.

Slovesnost na Primskovem

Primskovo - Prireditve ob krajevnu praznovanju v krajevni skupnosti Primskovo so se začele že v začetku tega meseca. Po balinarskem turnirju in pregledu gasilskih aparatov ter šahovskem turnirju pa bo danes, 21. oktobra, ob 18. uri v dvorani doma na Primskovem slavnostna seja sveta krajevne skupnosti. V soboto, 22. oktobra, od 10. do 13. ure bo na strelšču v Struževem za krajane iz KS Primskovo tudi strešanje s pištolem. Praznovanje pa bodo v krajevni skupnosti sklenili gasilci, ki bodo imeli 28. oktobra ob 17. uri sektorsko vajo. • A. Ž.

Obnovljena Groharjeva hiša

Sorica - "Ustvarili smo prostor enemu največjim slikarjem, kar jih je rodila slovenska zemlja," so zapisali na vabilu Prosvetnega društva Ivan Grohar v Sorici, ki v nedeljo, 23. oktobra, ob 15. uri vabi v Sorico. Na svečanosti bodo odprli obnovljeno rojstno hišo slovenskega impresionista Ivana Groharja. • A. Ž.

Gasilski kviz

Kranj - Prireditve in aktivnosti v mesecu oktobru - mesecu varstva pred požarom bodo tudi letos v kranjski občini sklenili z gasilskim kvizom. Pionirji in mladinci se bodo srečali na tekmovanju v dvorani Gasilske reševalne službe Kranj jutri, 22. oktobra, ob 14. uri. Teoretično in praktično znanje bodo preverjali do 17. ure, ko bo podelitev pokalov in priznanj. • A. Ž.

Razvili bodo prapor

Škofja Loka-Trata - Gasilsko društvo Trata v Škofji Lobi letos praznuje desetletnico obstoja in delovanja. Jubilej bodo člani proslavili jutri, 22. oktobra, ob 16. uri pred gasilskim domom, ko bodo pod pokroviteljstvom tovarne klobukov Šešir iz Škofje Loke razvili prapor. Proslavili bodo tudi nakup terenskega vozila in podelili priznanja članom za določeno delo v organizaciji. Slovesnost pa bodo sklenili z reševalno vajo. • A. Ž.

Hitra akcija - Na cesti od Trebije proti Žirem je bil že dlje časa precej velik usad na asfaltni prevleki. Pred praznovanjem, ki bo konec tega tedna v Žireh, pa so v sredo dopoldne delavci Cestnega podjetja Kranj na tem delu opravili hitro in učinkovito akcijo. Zjutraj je še kazalo, da bo na cesti tik pred praznikom in med praznovanjem delna zapora. Vendar so bili popoldne z deli že skoraj pri koncu. Tokrat je pozornost vzbudila še posebno hitra akcija, kakršnih včasih nismo bili vajeni. Škoda je, da je takšnih in pa tudi večjih usadov na regionalnih cestah na Gorenjskem še kar nekaj, a bodo nekateri morali najbrž počakati še eno zimo. • A. Ž.

OBVESTILO

Uprava za notranje zadeve občine Radovljica obvešča vse občane

NOVIH OBČIN RADOVLJICA, BLED, BOHINJ

da lahko izrazijo podporo kandidatu za župana, podporo kandidatu za člena občinskega sveta, oziroma listi kandidatov za volitve članov občinskega sveta na naslednjih mestih:

Uprava za notranje zadeve,
Gorenjska c. št. 18, soba št. 5
Krajevni urad Bled
Krajevni urad Bohinjska Bistrica
VSAK DAN V DELOVNU ČASU UPRAVNEGA ODBORA.

S seboj prinesite **osebno izkaznico, obrazci so na voljo pri referentih. Skrajni rok za podporo je 9. 11. 1994 do 19. ure.**

Škofjeločani na obisku katoliškega doma prosvete v Tinjah

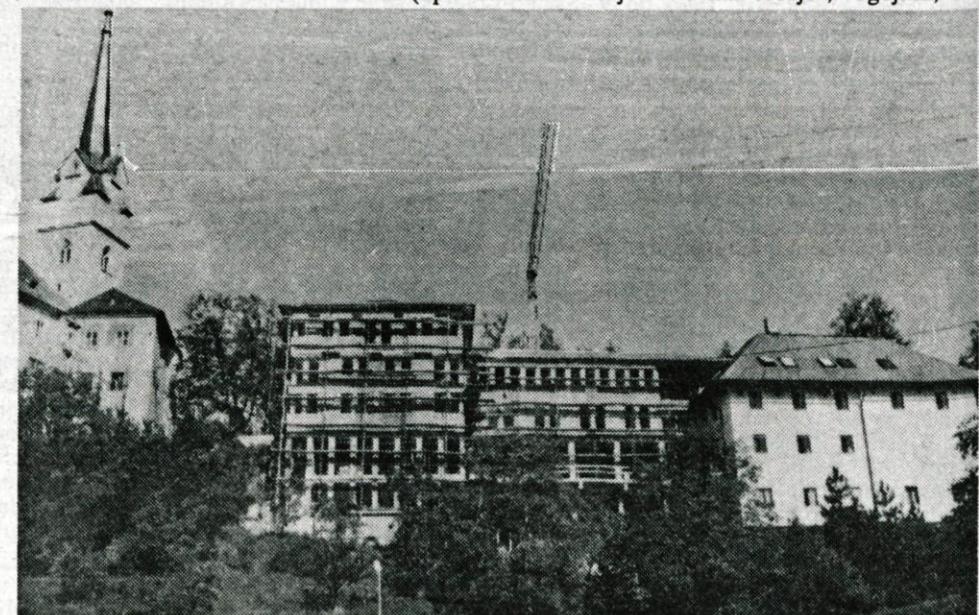
Bo občina z Visokim prvi dobrotnik?

Obisk prosvetnega doma slovenskih duhovnikov na avstrijskem Koroškem Sodalitas v Tinjah je pokazal izredno široko kulturno prosvetno dejavnost v tem dvojezičnem okolju.

Škofja Loka, 20. oktobra - V ponедeljek popoldne se je uresničila želja nekaterih poslancev škofjeloške občinske skupnine, da si ogledajo dom v Tinjah, kot primer duhovno izobraževalnega središča, kakršnega naj bi Ljubljanska nadškofija uredila na Visokem. O tem bodo morali namreč odločati v ponedeljek na seji skupnine, saj izvršni svet vztraja pri tem predlogu.

Mnoge je v ponedeljek sicer presenetila zelo skromna udeležba, saj je bil avtobus zaseden manj kot polovično: na ogled doma v Tinjah je odšlo le 9 poslancev, 9 članov izvršnega sveta, predstavniki ene krajevne skupnosti in 3 strank, kar po svoje zgovorno priča o tem, koliko apriornih stališč je do teh vprašanj. Vsi tisti, ki so si težko predstavljali, kaj v bistvu pomeni duhovno-izobraževalno središče, so na primeru katoliškega doma prosvete v Tinjah dobili neko predstavo o tem, vprašanje je sicer koliko objektivno, saj je dom slovenskih duhovnikov Sodalitas zagotovo v mnogih pogledih poseben primer.

Že uvodoma namreč kaže poudariti, da je to eden od 29 tovrstnih domov v Avstriji, eden od 3 na Koroškem, ki pa zaradi tega, ker je v lasti slovenskih duhovnikov, ker izvaja dvojezične programe, predstavlja prav svojevrstni most med dvema sosednjima narodoma. Kot smo slišali v Tinjah, je Avstrija kot država za delovanje takih domov posebej zainteresirana predvsem zato, ker se v takih središčih izvajajo kulturno-izobraževalni programi (tehni v katerikoli obliki ni nikoli dovolj) na najbolj za državo cenen oz. smotren način. Druga posebnost pa je dokaj trdna navezava dejavnosti doma na matično domovino, tako v cerkvah zadevah, kakor tudi v pogledu kulturnih dejavnosti. Precejšen poudarek imajo tu razstave umetnikov, njihovi koncerti, pri čemer smo slišali, da je bilo tu nekdaj tudi njihovo

zatočišče, danes pa vse bolj postaja priložnost za uveljavitev. Dom v Tinjah je razglašen kot dom dialoga, ki prispeva tudi pomemben delež k sožitju dveh jezikov na Koroškem, spremenjene politične razmere, ki se kažejo v povečanem interesu Avstrije za Slovenijo, pa domu olajšujejo položaj tudi v večjimi državnimi podporami v materialnem pogledu.

Pravilo, da velike reči nastanejo, rastejo in cvetejo z velikimi ljudmi - posamezniki, se je potrdilo tudi tu vsakemu, ki je prisluhnil rektorju tuhinjskega doma Jožetu Kopeinigu. Dom je namreč nastal iz prizadevanj slovenskih duhovnikov na Koroškem, ki se niso čutili zavezani le dušnopastirstvu v ožjem pomenu, pač pa tudi

za kmečko mladino, duhovnih vaj), posebno prelomnico pa pomeni povojsna ustanovitev kmetijske šole v Tinjah. Iz teh tradicij in prispevkov prvega dobrotnika dr. Alojzija Kuharja je zrastel katoliški dom prosvete, ki je bil leta 1956 sprejet v vseavstrijsko zvezo prosvetnih domov. Zgradili so lastno poslopje, ki ga prav letos z široko dograditvijo zaokrožujejo. Večina sloni na prispevkih posameznikov, dobrotnikov, bližnjih župnij, le približno tretjino bo prek subvencije dežele Koroške prispevala država.

Še najbolj pa so zgovorni naslednji podatki: letno se udeleži 300 tinjskih izobraževalnih, kulturnih, študijskih prireditiev 12 tisoč ljudi, mno-

konskih in socialnih seminarjev, do tečajev za spretne roke ter nenazadnje vročih političnih diskusij. Stalnice so tudi razne likovne razstave, koncerti, niz literarnih branj in predstavitev aktualnih knjig, ob izredno dobrih mednarodnih povezavah pa imajo tudi ponudbo izobraževalnih in romarskih potovanj po vsem svetu. Izdajajo tudi list z naslovom Dialog, ki je tudi vodilno geslo tega doma, ki nikomer ne zapira vrat.

Težko je strniti vse videno in slišano, niti ni naš namen, da bi razmišljali o primernosti česa podobnega na Visokem. Le eno vprašanje je zagotovo na mestu: je na Visokem sploh prostor za vsaj delček tega? • S. Žargi

Škofjeloški izvršni svet je skeptičen do pobud urada za mladino

Prostori za mladina še po ukinitvi begunskega centra

Kljub temu da je izvršni svet zelo zaskrbljen nad obnašanjem mladine v Škofji Loki, se za dodelitev prostorov za lokalni mladinski urad še ni odločil.

Škofja Loka, 20. oktobra - Čeprav je iz ocen članov škofjeloške vlade zaznati veliko zaskrbljenost nad obnašanjem mladine v Škofji Loki, je bilo iz razprave o pobudi Urada Republike Slovenije za mladino, ki deluje pri ministrstvu za šolstvo in šport, jasno zaznati, da v dodatno ponudbo raznih dejavnosti za mladino, ki bi jih lahko organiziral v posebnih prostorih lokalni urad, ni posebnega zaupanja. Pobudi, da se v ta namen dodeli nekaj prostorov v nekdanji škofjeloški vojašnici, so pripravljeni ugoditi še ob izselitvi begunskega centra.

Vrsto hujih dogodkov, da ne rečemo zločinov, ki so se v tem letu zgodili v Škofji Loki, in so bili vanje vpletenci mladi, očitno zelo vznemirja, poleg Škofjeločanov seveda, tudi člane izvršnega sveta, pri čemer vzroke za tako stanje vidijo na zelo različnih straneh: od nezadovoljive vzgoje v šolah, krčenju izvenšolskih dejavnosti na šolah vseh stopenj, ravnanju razvpitih nekdanjih organizacij za mlade (PO, ZSMS), do neučinkovih organizacij, zvez in društev (npr. DPM), ki naj bi skrbela za mlade. Ne samo omenjeni ekcesi, tudi dogajanja v nekaterih lokalih, nočno razgrajanje mladih po ulicah mesta kaže na to, da je dejavnosti, ki bi smotreno zaposlike mlade očitno premalo, da pri tem ne omenja-

mo že večkrat slišanih predlogov za to, da bi se gostinski lokalni morali zapirati prej in seveda uvesti "hora legalis". Tako je moral predstavnik urada za mlade na seji poslušati vrsto očitkov o tem, kako tudi ministrstvo za šolstvo ne stori dovolj v teh pogledih, in tudi jasni dvom o tem, kako naj bi lokalni urad za mladino uspel dobiti primerne animatorje in mentorje za načrtovane nove dejavnosti. Vprašanje je bilo tudi, kaj pomenijo prostovoljci pri takem delu, ali je amatersko posvečanje mladim lahko sploh strokovno, zlasti pa je skrbelo Škofjeloške izvršnike, kdo bo izvajal kontrolo nad tem. V obrazložitvi predstavnik urada sicer ni bil posebno prepričljiv, zlasti ne, ker je splošno mnenje

klub, pač pa sklenil, da naj bi bilo to mogoče, ko bo begunski center ukinjen. To pa z drugimi besedami pomeni, da se rešitev kar precej odmika, pri čemer ni odgovora na to, ali bodo enako ravnali tudi z drugimi interesi, ki se bodo javili na razpis.

Da pa ima občina z nekdanjo vojašnico po ukinitvi begunskega centra še drugačne načrte, pa smo že poročali.

Š. Žargi

CESTNO PODJETJE KRANJ, p.o.

Kranj, Jezerska cesta 20

K sodelovanju vabimo:

INŽENIRJA GRADBENIŠTVA I. st. FAGG, smer gradbeništvo

Zaželeno delovne izkušnje za izdelavo zahtevnih kalkulacij v pripravi dela.

Vse zainteresirane, ki izpolnjujete pogoje, vas vabimo, da se čimprej oglasite v Cestnem podjetju Kranj, Jezerska cesta 20, Kranj.

Dr. Dimitrij Zrimšek:

Družinska medicina ima tradicijo

Vračanje družinske medicine ne pomeni ukinjanja dispanzerjev in specialističnega zdravljenja, pač pa mora postati družinski zdravnik usklajevalec zdravstvenih ukrepov v družini.

Škofja Loka, 20. oktobra - Pri založbi Didakta sta predkratki izšli dve strokovni knjigi dr. Dimitrija Zrimška o Družinski medicini in Principih družinske medicine, kar je bilo tudi področje, s katerega je avtor ubranil svojo doktorsko dizertacijo. Knjige spremljata tudi računalniški disketi, tako da se pri tem strečujemo v bistvu dve novosti: samo družinsko medicino, ki jo že nekaj let poskušamo oživiti kot temelj osnovnega zdravstva, ter uporabo računalnikov pri delu zdravnika. Nedavno tega je dr. Dimitrij Zrimšek s temi temami nastopil na kongresu pediatrov na Bledu, včeraj pa je predstavil novosti svojim kolegom na strokovnem kolegiju v Zdravstvenem domu Škofja Loka. Ob tej priložnosti smo ga prosili za pogovor.

Družina ima v naši zavesti prednake tradicije, topline domačnosti, računalniki pa so nam kot zadnji dosežek tehnologije v večini zelo tuji. Kako je z družinsko medicino pri nas? Bi lahko trdili, da ima tradicijo?

"Mirno lahko trdimo, da ima družinska medicina pri nas tradicijo, saj je kljub drugačni zasnovi našega osnovnega zdravstva v ruralnih območjih obstajala vseskozi. Le v mestih je namreč šel razvoj v smeri razvoja dispanzerjev, v smeri delitve dela, medtem ko so zdravniki na podeželju delali kot družinski zdravniki. Če omenjam tradicijo, se pri tem nehote začuti pridi konzervativnosti, kar pa za družinsko medicino ne velja: ta se modernizira, ima svoje moderne principe in uporablja tudi najnovejša dognanja. To velja tudi za uporabo računalnikov: Američani so si nedavno tega zastavili 10-letni program modernizacije dela zdravnika z računalniki, tako da lahko ugotovimo, da z vsem, kar se na tem področju dogaja pri nas, nič ne zaostajamo."

Družinska medicina je bila kot doktrina našega osnovnega zdravstva ponovno razglašena po letu 1990. Koliko je bilo v tej smeri narejene?

"Mislim, da je najbolj zgovoren naslednji podatek: čez en mesec se na naši

V vaši predstavitvi principov družinske medicine podarjate potrebo po celovitosti obravnave družinskih članov skozi posamezna obdobja življenja družine ter opozarjate na pomembnost zdravstvene preventivne. Ali ne obstaja nevarnost, da bi se družinski zdravnik začel vtikati v družinsko življenje?

"Ta nevarnost obstaja, zato nanjo posebej opozarjam. Kar pa zadeva preventivo, pa je potrebno s posebno pozornostjo krepliti odgovornost vseh za lastno zdravje. Družinski zdravnik ima pri tem pomembna orodja: motivacijo, zdravstveno vzgojo, promocijo zdravja in svetovanje za zdravo življenje. Samo kot primer: če v družini opazimo povečan krvni pritisak, ki je znana družinska obremenitev, potem lahko družinski zdravnik svetuje materi, da že v zgodnjem otroštvu začne kuhati otroku manj slano hrano, ki jo bo ta sprejel kot samo po sebi umevno, bo s tem bistveno prispeval k omilitvi te obremenitve. Ukrep je torej v družinskem okolju veliko bolj učinkovit, kot če bi tovrstne težave ugotovljali, obravnavali in poskušali odpravljati pri vsakem posamezniku."

Obe knjigi, ki ste ju izdali spremljata računalniški disketi, kar je še vedno posebnost na našem knjižnem trgu. Pri tem ne gre za le drugo vrsto zapisa, pač pa ponujate možnost uporabe tehnologije za problematiko, ki jo v knjigah obravnavate. V kateri smeri naj bi računalnik uporabil zdravnik: za reševanje strokovnih vprašanj, ali za dokumente potrebe?

"Zavzemam se za uporabo računalnikov za strokovne medicinske probleme. Na disketu ob prvi knjigi ponu-

jam nekaj strokovnih programov za dispanzersko delo zdravnika, ob drugi knjigi pa je na disketi je program za spremljanje zdravstvenega stanja družine - tako imenovani družinogram, ki omogoča spremljanje tako zdravja posameznika, kot družine kot celote, z vsemi medsebojnimi vplivi. Posebej kaže opozoriti na to, da računalnik ne sme zmotiti odnosa zdravnik - bolnik, ne fizično, ne psihološko, lahko pa bistveno pomaga zdravniku pri pacientovi oskrbi in zdravljenju. V svetu izide vsoko letu okoli 1600 tovrstnih programov, pri nas pa smo v tem pogledu še bolj na začetku."

Računalniki so se po zdravstvenih domovih na Gorenjskem pojavili že pred dvema letoma, hkrati z njimi pa tudi javna polemika o varstvu zelo občutljivih osebnih podatkov. Kako jih vi uporabljate in v katero smer bi se morali programi razviti?

"Računalnika pri svojem vsakodnevnom delu ne uporabljam, čeprav sem že leta 1979 imel prvi demonstracijo o tem, kako uporabljati računalnik pri delu zdravnika. Žal imamo v naših zdravstvenih domovih zelo nepričazen in nepričeten program, ki mu manjkajo pomembni strokovni deli, pa tudi varstvo podatkov ni zagotovljen. Bojim se, da po zastavljeni poti, ki je že zelo daleč za sodobnimi računalniškimi rešitvami, ne bo več mogoče naprej, in moj namen je ta, da opozorim na to, da je to mogoče tudi drugače. Ko bodo strokovnjaki, ki pripravljajo te programe, spoznali, da se morajo prilagajati naši zelo posebnim zahtevam, in ne mi njim, bo storjen pomemben korak v pravo smer." • Š. Žargi

S posveta ravnateljev vrtcev

Z zakonom si utira pot tudi zasebni vrtec

Bled, 19. oktobra - Ministrstvo za šolstvo in šport je dokončalo predloge nove šolske zakonodaje. O dveh (od šestih) so ta teden na Bledu razpravljali tudi ravnatelji in ravnateljice slovenskih vrtcev. Gre namreč za zakona o vrtcih in o financiranju vzgoje in izobraževanja.

O snovanju nove zakonodaje od vrtca do univerze je uvodoma spregovoril minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber. Dejal je, da v paketu zakonov za zdaj manjka še zakoni o glasbenih šolah, o izobraževanju in usposabljanju razvojno motenih otrok in zakon o maturi. Sedanjih šest naj bi vladu obravnavala 27. oktobra, medtem ko pojdejo v parlamentarno proceduro decembra ali še verjetnejne januarja. Če v predlagano šolsko zakonodajo ne bo uporjenih preveč političnih kopij in ideoloških pritisakov, ki bi zavirali njen sprejetje, potem se bo prihodnje šolsko leto že lahko

začelo z novimi zakoni, je menil šolski minister. Vrtci bodo zdaj dobili domovinsko pravico v sistemu vzgoje in izobraževanja, pri čemer je bilo treba ujeti pravo mero povezanosti šolo in hkrati ohraniti samostojnost tega področja.

Zakona, ki zadevata vrtce, sta ravnateljem in ravnateljicam predstavili državna sekretarka v šolskem ministrstvu mag. Teja Valenčič in svetovalka vlade Ksenija Mihovar - Globokar. Vrtci tudi po novem ohranajo naloge, kot so pomoč staršem pri skrbi za otroke, izboljšanje kvalitete življenja družin in izboljšanje pogojev za otrokov razvoj. Novosti pa so pri izbiri vrtcev: poleg javnih vrtcev bomo lahko otroke vpisovali tudi v vrtce s koncesijo in v zasebne vrtce. V javno mrežo bodo zajeti javni in vrtci s koncesijo, ki jim država poveri izvajanje vzgojnoizobraževalnih programov, medtem ko zasebni vrtci delajo po

lastnih programih. Strokovni svet za splošno izobraževanje določi programe prvih dveh, medtem ko pri zasebnih daje le mnenje, ki pa je vendarle merodajno, zlasti ko gre za sodelovanje države pri finančiraju.

Viri financiranja javnih vrtcev bodo sredstva proračuna in ustanoviteljev, razni drugi viri (donatorji) in prispevek staršev. Določena je gornja meja, ki jo za vrtce prispevajo starši, in sicer 60 odstotkov cene, ostalo prispevata državni proračun in proračun lokalne skupnosti. Na podoben način bodo financirani zasebni vrtci s koncesijo, deleže posameznih financerjev pa bodo določili pri vsakem programu posebej. Zasebni vrtci bodo vstopali v sistem jav-

Višje pokojnine in poračun

Ljubljana, 19. oktobra - Upravni odbor pokojninskega zavoda je sklenil, da se pokojnine od avgusta dalje povečajo za 2,5 odstotka. Za toliko se je povečala avgustovska plača.

Oktobrska pokojnina bo torej spet nekoliko višja, z njo vred pa upokojenci dobijo tudi poračun za pretekla dva meseca. Hkrati s pokojninami se povečujejo tudi invalidnine in dodatki za pomoč in postrežbo.

Najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo bo zdaj znašala 32.571 tolarjev, najvišja 157.767 tolarjev, najnižja možna pokojnina, ki jo podeljujejo za 15 let zavarovalne dobre, pa 13.411 tolarjev. Kmečka starostna pokojnina bo veljala 16.258 tolarjev. • D. Ž.

Zveza slovenskih žena iz Celovca za begunce

Škofja Loka, Kranj, 20. oktobra - Zveza slovenskih žena iz Celovca je v sodelovanju z društvom Mostovi iz Kranja, ki v Sloveniji organizira neposredno pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine, priredila zbiralno akcijo za begunske otroke. Po prejetem seznamu je nakupila zimska oblačila za otroke in jih danes dopoldne predala beguncem v zbirnem centru v Škofji Loki. Zveza slovenskih žena na Koroškem je predtem že organizirala dva koncerta s Sabiro Hajdarevic in zbrana sredstva prav tako namenila beguncem v Sloveniji. - Foto: J. Pelko

Kongres preventivne medicine

Bled, 21. oktobra - Sekcija za preventivno medicino Slovenskega zdravniškega društva, ki letos praznuje 20 let delovanja, na Bledu prireja prvi slovenski kongres preventivne medicine z mednarodno udeležbo. Kongres se je začel včeraj, še danes in jutri pa domači in tudi zdravstveni in drugi strokovnjaki na njem obravnavajo različne teme: preventiva včeraj, danes, jutri, odgovornost za zdravje - interes države ali posameznika, zdravstveno ekološke razmere, vloga Svetovnem zdravstvene organizacije na področju zdravstvene ekologije, zdravstveno stanje prebivalstva, varstvo pred naležljivimi bolezni, epidemiologija... Namen kongresa je predstaviti mesto in vlogo preventivne medicine pri nas ter prek kazalcev zdravstvenega stanja, zdravstveno ekoloških razmer in preobrazbo zdravstvenega varstva prikazati promocijo zdravja. Prikazali bodo tudi dosežke pri znanstvenem raziskovanju, izobraževanju in izpopolnjevanju v preventivni medicini ter pri usmeritvah in razvoju slovenskega zdravstvenega informacijskega sistema.

V Ljubljani strokovni medicinski sejem

Ljubljana, 20. oktobra - Še danes, v petek je v Ljubljani odprt strokovni medicinski sejem Medilab '94, ki ga prireja Ljubljanski sejem. Namenjen je zlasti strokovnjakom, na ogled pa je medicinska in laboratorijska tehnika, oprema in potrošni material, po novem pa tudi program rehabilitacije.

Na sejmu, ki ga je v torek odprl slovenski minister za zdravstvo dr. Božidar Volč, se predstavlja 431 razstavljalcev iz 17 držav, poleg 147 domačih je neposredno navzočih 47 tujih podjetij iz Avstrije, Francije, Hrvaške, Italije, Nemčije, Nizozemske in Švice, prek zastopnikov pa sodeluje še vrsta drugih.

Sejem Medilab je že tretji po vrsti, spremljajo pa ga bodo tudi strokovna srečanja in predavanja.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE OE ZDRAVSTVENI DOM KRAJN

Gospodarska c. 10, Kranj

ponovno objavlja naslednji prosti delovni mesti:

2 MEDICINSKA TEHNika - REŠEVALCA

Od kandidatov pričakujemo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:

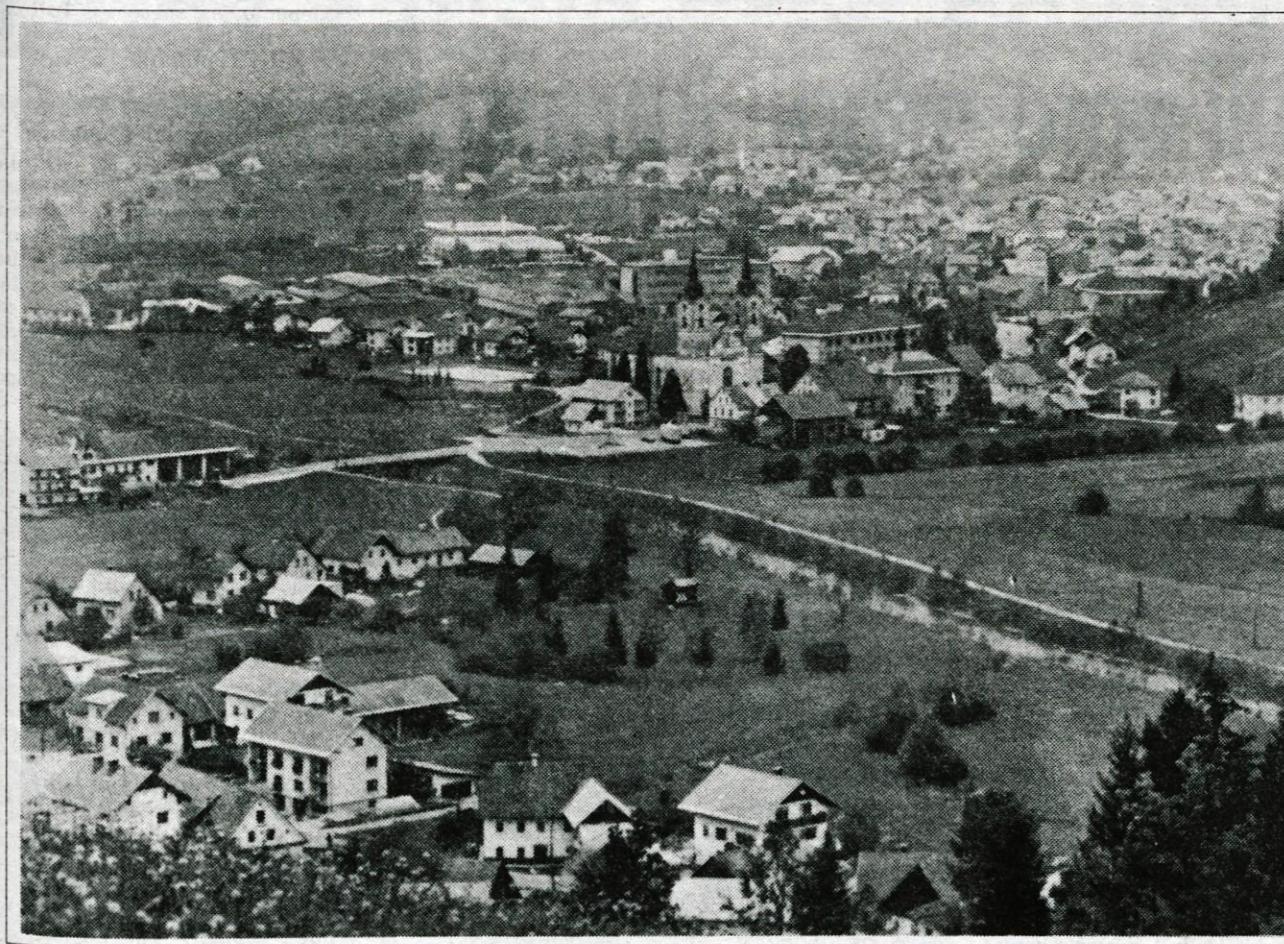
- da imajo diplomo medicinske srednje šole,
- opravljeno strokovni izpit,
- Šoferski izpit B-kategorije,
- znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30-dneh po zaključku objave.

Kandidati naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljemo v 8 dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Kranj, Gospodarska c. 10, 64000 Kranj.

K SEDANJEMU TRENTKU ŽIROV

Duh Jobstove ceste

Pravijo, da ima vsak kraj svojo dušo. Ali pa, da jo je nekoč imel in jo potem, v spremembah časa, izgubil. Prav tak je občutek, ki ga je ubesedil pesnik in pisatelj Lojze Udovič, pišoč (1978) o svojem rojstnem kraju, o Cerknici. "Ko danes hodim tja, predvsem obžalujem, da se je docela izgubila nekdanja duša kraja, ki je danes ves spremenjen, v njem se je naselila industrija in neusmiljeno posegla v okolje in ljudi, pomešala prebivalstvo, tako da hodim tam po nečem preteklem in obenem preveč tujem in preveč vsiljivo novem, skoraj neprijetnem. Ljudje imajo seveda od tega razvoja veliko materialno korist, vsi samo zidajo, kupujejo, hodijo po svetu, njihova miselnost pa je vse bolj profitarska in hladna..."

Se vam ne zdi, da bi lahko te iste besede, namenjene Cerknici, veljale tudi Žirem in še marsikateremu večjemu kraju na Slovenskem? Vrh tega se včasih dozdeva, da večina od tistih, ki tu živimo, te izgube ni niti opazila. Zato pa je nje zaznava tembolj očitna pri številnih rojakih, ki so svoj kraj zapustili že davno, v svojih mladih letih. Domnevamo torej, da so imele tudi stare Žiri svojo dušo, in da se je ta v spremembah časa izgubila. Opisati je ta hip sicer ne zmoremo, vendar je verjetno, da bi se dalo vzdušje, ki ga je navdihovala, s primernim trudom rekonstruirati. Sestaviti iz vzdušja starih stavb in podob, orumelenih listin in spominskih utrinkov, kakršen je, denimo, tisti, ki ga je zapustil organist in skladatelj Anton Jobst (1894-1981), pripovedujoč na starost o Žireh, kakršne so bile jeseni 1912, ko je vanje "zaše": "Ob večernih urah se je slišalo iz hiš-in na cesti lepo ubrano petje, kakršno se danes le še redko sliši..."

Da nam ne bi kdo očital pretirane poetičnosti in nostalgičnosti, skušajmo izvršeno spremembu zapopasti še drugače, sociološko. Razvojni "šok", ki so ga Žiri doživele v tem stoletju, je nadvse očiten in najbolj viden v selitvi krajevnega središča. Iz starega vaškega jedra ob stari župnijski cerkvi na levem bregu Sore se je to po zgraditvi nove župne cerkve (1912) najprej pomaknilo na desni breg naše reke. Okoli nove cerkve se je v obdobju med obema svetovnima vojnoma oblikovalo ne-kakšno trško jedro Žirov. Po vojni se

je zgodil še en premik, sledec razvoju in zasledujoč ideološke razloge. Z njim dospemo na širni prostor med na novo zgrajenima simbolnima objektoma, med tovarno Alpina in Zadružnim domom. Tu, na današnjem Trgu svobode, ki se mu po zgraditvi nove "Ambasade" (v njej bodo poslovali novodobni, zasebni podjetniki) ter po predvideni prenovi Zadružnega doma, napisled le obeta spodoben obraz, bo center Žirov tudi obstal.

Od tod naprej in nazaj vodita dve poti (cesti), ki pa še nista času primerno urejeni. Ena vodi po dolini navzdol, "naprej", v širni svet - a ne taka, kot je zdaj (skozi Selo, od Trebiže do Gorenje vasi in skozi Škofjo Loko). Tudi elektronska povezava s svetom (beri: telefonski kabel) še ni takšna, da bi omogočila zadovoljivo navezavo na informacijsko galaksijo. Druga je smer, ki vodi "nazaj", do starega vaškega jedra, do križišča cest iz treh pokrajin, ki pripeljejo iz Idrije, Logatca in Škofje Loke. Gre za popravo "krivic", ki smo jih, ko smo skakakali "horuk v nove čase", zagrešili nad lastno kulturno dediščino. Iščoč izgubljeno dušo kraja, ki je najbrž ne bomo nikoli več našli, si lahko sprostimo "vsaj" duha. Ob Jobstovi cesti se je to že zgodilo.

Od te nedelje, ko bomo odkrili še Jobstov spomenik, bo na nekaj sto metrih, ki vodijo od osnovne šole do župne cerkve (mimo "hramov", v katerih domujeta učeno in duhovno) stalo kar pet spomenikov, trije "politični" oz. "bojevniški" in dva "kulturna". Po vrsti: spomenik rojaku Maksimu Sedeju, enemu najvidnejših slovenskih slikarjev modernistov, spomenik žrtvam na partizanski strani, spomenik "prišleku" Jobstu, organistu,

Ko smo takole na hitro "poračunali" z zgodovino, se ozrimo še v prihodnost. Vprašanje je po mojem, kako uskladiti žirovski značaj, ki je izrazito zasebniški, s skupnostno naravo prej navrženih zamsli, ki jih je treba šele udejanjiti. Dr. Karel Bernik, ki je bil dolga leta Žirovski zdravnik, mi je v svojem zadnjem intervjiju med rugim zaupal tole: "Sicer pa so Žirovci dobrji ljudje. Delovni so in natančni, sposobni in zanesljivi, ustvarjalni, nadarjeni in vztrajni. Ustrežljivi in kot sosedje prijetni. Zelo pa gojijo zasebnost." Zadnji od navedenih stavkov pa misliti. Gre namreč za lastnost, ki je sami na sebi sploh ne opazimo; jo pa tembolj tisti, ki pridejo med nas. V prejšnjih časih, ko je bilo bolj razgibano društveno in družabno življenje, je bila nekako prikrita. Tudi v komunizmu se ni mogla uveljaviti; ta sistem je bil pač take vrste, da je ljudi kar naprej naganjal k nekim skupnim (communis) dejanjem. Kako bo potem takem zdaj, v kapitalizmu, sistemu, ki temelji na zasebni pobudi? Bo Žirovci pisan na kožo? Kot posameznikom (katerih podjetnost se že kaže) gotovo; kaj bo pa z njih skupnostjo?

Na tej točki zadenemo na dejstvo, da bo od novega leta 1995 v Žireh spet občina. Zadnjih 33 let so se številne ključne odločitve v žirovskih vprašanjih sprejemale v občinskih centrih, v Logatcu in Škofji Loki. In če je bilo kaj zgrešenega ali če česa sploh ni bilo, smo navadno rekli: ja, to so pa v Loki sklenili, tja gre ves denar, ipd. Ždaj se bo tisti del odločitev, ki bodo v pristojnosti občine, spet sprejemati v Žireh. Zato bo tu tudi odgovornost zanje. Se bodo našli posamezniki, ki bodo pripravljeni delati v njenih organih - s posebnim ozirom na to, da delo gotovo ne bo profitno? Bodo tisti, ki bodo klub vsemu pripravljeni delovati, znali prisluhniti "duši kraja" in se spoprijeti z zasebnostno naravo občanov? Se bodo Žiri, že po naravi zaprete, potem še bolj zapadle pred vplivanjem t.i. velikega sveta? - "Žiri po vsem svetu in ves svet v Žireh" (dr. Zdravko Mlinar), se glasi "odrešilna" sintagma. Žiri po vsem svetu s čevlji, čipkami, etiketami, ventili in slikami, ves svet v Žireh na način Informacije.

Občina, ki nam jo velikodušno poklanja slovenska država, ne bo sadež, zrel za použite, ampak nov izliv. Upati je, da bo naš odziv tak, da ne bo odgnal duha spoštovanja tradicije, kulture strpnosti in zaupanja v prihodnost - duha, ki se je v zadnjih letih posebej vidno pojavit in izrazil na Jobstovi cesti.

Miha Naglič

Praznik

Z različnimi prireditvami bodo letošnji krajevni praznik v krajevni skupnosti Žiri proslavili jutri, 22. oktobra, in v nedeljo. Prireditelji prireditve oziroma krajevna skupnost vabijo vse krajane in prijatelje Žirov na prireditve.

Praznovanje se bo jutri, 22. oktobra, ob 17. uri začelo s promenadnim koncertom Pihalne godbe Alpina pred Zadružnim domom v Žireh.

Po koncertu godbenikov pa bodo ob 18. uri v galeriji Svobode v Žireh odprli razstavo Šolstvo na Gorenjskem med NOB. Razstavo so pripravili ob 50-letnici Jurišnega bataljona XXXI. divizije.

Slovesna akademija se bo potem začela v dvorani Svobode v Žireh ob 19. uri. Slavnostni govornik na akademiji bo predsednik krajevne skupnosti Anton Beovič. Po koncertu partizanskega pevskega zbora pod vodstvom Franceta Gornika pa bodo podelili priznanja krajevne skupnosti za leto 1994.

V nedeljo, 23. oktobra, se bodo prireditve začele že zjutraj, ko bo ob 8.30 na programu najprej tradicionalni planinski pohod okrog Žirov. Start pohodnikov bo pred Zadružnim domom.

V spominskem parku pred pred Osnovno šolo, ob Jobstovi cesti v Žireh, pa bo slovenost ob 11. uri. Odkrili bodo spomenik organistu in skladatelju Antonu Jobstu (1894 - 1981). Na slovesnosti bo slavnostni govornik Primož Ramovš, spomenik pa bo odkril predsednik občinske skupščine Škofja Loka Igor Draksler. V programu bosta nastopila tudi Pihalna godba Alpina in Moški pevski zbor Alpina.

Opoldne v nedeljo pa bosta kar dve prireditvi. V Osnovni šoli se bodo srečali najstareši - nad 80 let stari krajanji, pri Županu na Dobrčevi pa bo ob 50-letnici srečanje borcev Jurišnega bataljona XXXI. divizije. • A. Ž.

Priznanja KS za leto 1994

Vsako leto ob krajevnem praznovanju na svečani akademiji podelujejo tudi priznanja krajevne skupnosti za prispevke k razvoju in lepši podobi kraja. Letos, ko se hkrati izteka tudi doba krajevne skupnosti in bodo Žiri spet postale občina, bodo priznanja dobili: Ivana Krvina, Jože Kavčič, Franc Loštrek, Jože Oblak, Evgen Podobnik, Janez Ravnikar in Franc Zalar.

*Vsem krajanom
ob krajevnem prazniku*

*želimo prijetno praznovanje
na prireditvah, pri delu in doma
pa čimveč uspehov.*

KRAJEVNA SKUPNOST ŽIRI

Z Žirovci praznuje tudi jurišni bataljon 31. divizije

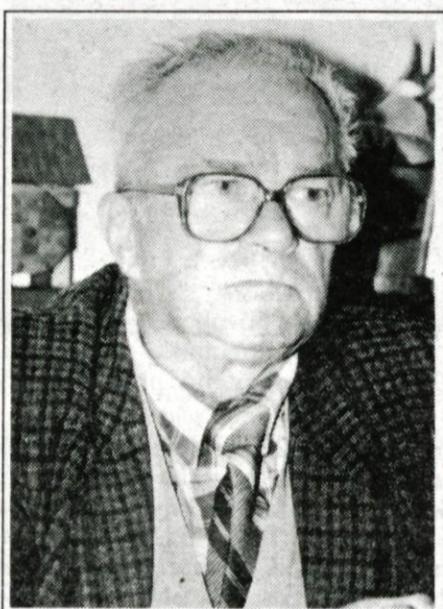
Prek Krasa v Trst

Franc KOVACIČ - Tarzan, rojen v Mokronogu, je bil drugi in zadnji komandant jurišnega bataljona. Komando nad odlično usposobljenim moštvom je prevzel 15. februarja leta 1945 v Sovodnju od prvega komandanta Ivana Lebna, ki je odšel za načelnika štaba Gradnike brigade in nato za komandanta Jesenško-bohinjskega odreda.

Kakšno je bilo stanje v enoti, ko ste prevzeli njen komando?

"Odlično. Pred tem sem bil v Vojkovi brigadi in v oficirski šoli v Metliku, kjer smo temeljito proučevali sestavo in taktilo sovražnika, predvsem pa podobnih belogardističnih in domobrskih jurišnik enot. Belogardistični jurišni enoti sta vodila Rupnikov sin Vuk in Meničan. Prevzel sem 107 ljudi z dobro oborožitvijo. Imeli smo samo 7 navadnih pušk, sicer pa je bila naša oborožitev nad 80 avtomatov, puškomitrailjezi in dva šarca. Vsaka skupina je imela tudi po eno ostrostrel-

pokazali, da partizanstvo ni uničeno, kot so trdili. Primerov nepričakovanega in hitrega ukrepanja je bilo veliko. Belogardiste smo presenečali, ko so vasovali pri dekletih. Pod Mavserškim hribom so nas beli obkolili z obeh strani. Cel dan smo se tolkli, potem pa smo se prebili v smer, na katero beli niso računali: proti Ljubljani. Prišli smo do Dobrove. Srečali smo njihovo kolono, ki je prihajala na pomoč. Presenetili smo jo, da se je razbežala, beli, ki so bili že na položajih, pa so misleč, da smo tam mi, vžgali po svojih. Ko smo mi že počivali, so se oni še

no puško. Ker naša naloga ni bila samo bojna, ampak smo morali ljudem pokazati, da smo uspešna in urejena vojska, smo bili oblečeni v angleške uniforme in sploh urejeni. Ker smo rabili najboljše borce, so nam jih iz brigad neradi dajali, mi pa sklabih nismo hoteli sprejeti. Za nas je kazal veliko razumevanja takratni načelnik štaba 31. divizije Stanko Petelin - Vojko, sicer pa smo bili mlađi. Povprečna starost enote je bila dobrih 17 let. Poveljnik in komisar sva bila stara 20 let. Delovali smo dokaj samostojno. V enoti sta bili dve ženski. Najprej bolničarka Pavla Komel, ki jo je nadomestila Poljakinja Halina Podreka. Danes nas je živih še 56."

Bili ste torej izredno gibeljiva enota, ki je znala zadati sovražniku hitre, hude in nepričakovane udarce.

"Da. Nepričakovano smo se pojavili v enem, pa v drugem kraju, da bi presestnetili sovražnike in ljudem

vedno tolkli. V začetku aprila 1945 nam je uspel napad na postojanko Kozakov v okviru nemške vojske na Gorjanskem, med Komonom in Opatjem Selom. V Selu na Krasu smo razbili kolono četnikov iz Dinarske enote klavcev, ko smo čakali fašiste, ki so hodili v vas ropat. Druga kolona četnikov pa nam je nepričakovano udarila v hrbet. Izvlekli smo se, vendar smo zgubili nekaj mož, med njimi tudi Emila Kodeljo iz Kromperka oziroma Solkana pri Novi Gorici. Padli tovarisi ima v Kranju sorodnike. **"Kje ste dočakali osvoboditev?"**

"Poslali so nas v Trst. 30. aprila zvečer smo bili že pri svetilniku v Barkovljah, v tržaškem predmestju, naslednji dan pa smo zavarovali glavne objekte v mestu. Precej za nami je prišla v Trst zavezniška 29. novozeleandska divizija. Potem smo postali del druge brigade Vojske državne varnosti."

• J. Košnjek, slika G. Šinik

Z Žirovci praznuje tudi jurišni bataljon 31. divizije

Bili smo mladi, korajžni, zavedni Slovenci

Zdravko VIDRIH, rojen v Ajdovščini, je bil mitraljezec jurišnega bataljona 31. divizije. Sedaj živi v Goričanah in je tajnik skupnosti borcev jurišnega bataljona ter kronist njegove bojne poti. Predsednik odbora skupnosti pa je Franc Kovacič - Tarzan.

Vi ste bili od vsega začetka borec jurišnega bataljona. Se spominjate ustanovitve te enote, ki slavi letos 50. obletico?

"Ustanovljeni smo bili na Miklavževu, torej 6. decembra leta 1944 na Dobračevi v Žireh. Ker je bil namen ustanovitve oblikovati manjšo in gibljivo enoto, sposobno preprečevati sovražnikove napade na večje enote in v zaledju, obenem pa nepričakovano udariti tudi v sovražnikovo zaledje ter razbijati domobranske, belogardistične in druge enote sovražnikovih pomagačev, smo bili v jurišni bataljon izbrani mladi in najboljši borci iz brigad, ki so sestavljale 31. divizijo, korajžni, drzni in zavedni. Bili smo povsem slovenska enota, borci smo bili delavci in kmetje, večina pa je bila članov partije in Skoja. Za tisti čas je bilo zanimivo, da sta bila pogoja znanje enega tujega jezika in sposobnost branja kart. Bili smo neke vrste specialci. Na Dobračevi se nas je zbral 106. Prvi komandant je bil Ivan Leban, politkomisar pa Boltežar Kastelic - Veljko. Oba živita v

Ljubljani. Urili so nas psihično in fizično. Balkanski boksarski prvak Evstahij Bahoh z Jesenic je bil inštruktor za borilne veščine. Ta nas je podil do onemoglosti. Baza

enote je bila do sredine marca leta 1945 Dobračeva."

Delovali ste predvsem na območju Dolomitov. Iz belogardističnih poročil lahko

sklepamo, da so se bali in so vas budno nadzorovali in zbirali podatke o vaši enoti.

"Udarjali smo v Dolomitih in se približali tudi Ljubljani. Pokazati smo žeeli, da partizanstvo ni v razsulu, in da ni res, da bo, potem ko bodo prišli zavezni, z nami konec. Spremljali so nas in zbirali podatke. Zanimiva so belogardistična dnevna poročila. V enem piše, da je bila opažena neka ruska enota, in da jo vodi komisarka. Verjetno so mislili na našo bolničarko Halino Podreko, ki je po rodu Poljakinja in še živi v Ljubljani. V jurišnem bataljonu so bile tri čete. Ena od njih je bila Gorenjska. V sestavi je imela tudi smučarski vod, sploh pa smo Gorenje občudovali zaradi obvladovanja vojaških veščin. Precej jih je bilo v nemški vojski, pa so pobegnili in prišli v partizane."

Niste se spopadali samo z belogardisti in domobranci, ampak tudi z Nemci, četniki in podobnimi.

"Sredi marca leta 1945 so nas poklicali na Vojskovsko planoto nad Idrijo, kjer je bila huda ofenziva zoper partizane in so jo Nemci hoteli zasesti. Od tam so nas poslali na Kras, kjer je delovala krvoločna Dinarska četniška divizija, ki so ji pravili kar klavška. Naša naloga je bila zavarovati hrbot 9. korpusu pri osvobajanju Trsta. Eno najhujših in najuspešnejših bitk pa smo vodili 16. januarja leta 1945 v Lipi na Krasu. V zasedi smo presenetili 7. bataljon nemške divizije Prinz Eugen in ga povsem uničili. Onesposobilni smo 132 nemških vojakov." • J. Košnjek, slika G. Šinik

Silva ŽAKELJ - učiteljica v partizanski šoli

V šoli ni bilo nobenih razlik

"Med vojno ni bil cilj samo boj. Leta 1943 smo začeli misliti tudi na kulturo, šolstvo... in v Žireh, ki so bile že kmalu napol osvobojene, je bilo več oddelkov partizanske šole, ki jo je ustanovila Osvobodilna fronta."

Več oddelkov partizanske šole je bilo v Žireh na raznih krajih. V enem od njih je bila kmalu po ustanovitvi le-teh učiteljica tudi Silva Žakelj, doma iz Žirov. Redke so bile, ki so takrat imele učiteljice. Silva je kot mlada učiteljica imela meščansko šolo. Učila pa je v Selu, od koder vodi pot v Jarčjo dolino.

"Danes se včasih slišijo razlage, da so bile to "vkakljljene" šole; vsaj v Žireh ni bilo tako, kjer je bil organizator celotnega šolskega izobraževanja in tovrstnega kulturno-vzgojnega dela Vinko Govekar. Večkrat je poudarjal: Šole so zato, da boste v njih otroke naučile brati in pisati. Ko bodo enkrat odrasli in ozaveščeni, bodo že sami vedeli, kaj je brav in kaj ne. In v mojem oddelku sta bila na primer dva fanta, katerih brata sta bila v beli gardi na visokih položajih. Lahko rečem, da sta bila ta dva otroka še bolj prizadetna, kot drugi; čeprav slabih učencev sploh ni bilo. Nekakšno tekmovanje v znanju je bilo med njimi in vsi so bili zelo otroško radovedni," je pred dnevi obudila spomine Silva Žakelj, ki živi v Škofji Loki.

Ceprav se je organizirano šolstvo začelo leta 1944, so bili v Žireh prvi poskusi letega že leto prej. Takrat ni bilo niti še učnih načrtov. Ti

so bili vodilo učiteljicam, saj so bile v šolah kar po pravilu mlade učiteljice. Silva se spominja, da je bila le ena starejša, ki je učila čipkarstvo. Sicer pa največkrat niso velele druga za drugo.

"Mislim, da sem imela okrog 20 učencev in pri matematiki smo takrat hitro predelali obvezno snov po

Poleg učenja pa je bila pomembna skrb in naloga takrat tudi varnost. Čeprav je imela nalogo varovanja redna partizanska vojska, leta velikokrat vsega ni zmogla. Zato so del te naloge prevzeli tudi otroci-pionirji v pionirskih odredih. Dvakrat se je Silvi zgodilo, da je morala otroke in sebe reševati.

"Običajno so nas vedno pravočasno obvestili o nevarnosti. V začetku leta 1945 enkrat, ko je bilo še precej snega, pa so otroci med poukom nenadoma zagledali domobrance. Po dva in dva sem jih spuščala skozi zadnja vrata, da so odhajali, nazadnje pa sem sama s tremi odšla in komaj smo ušli rafalom mitraljeza, ki me je potem ob vračanju domov spet "pozdravil". Takrat so tudi doma mislili, da sem padla pod streli.

"Delenje v življenju v šoli je pa bilo takrat še najbolj podobno veliki družini. Otroci so nas tikali. Za njih smo bile tovarišice, ali pa so nas klicali kar po imenu. V odmorih smo se skupaj igrali. Imeli smo tudi ocenjevanje in spričevala, ki smo jih učiteljice same naredile in so potem po vojni (menda) tudi veljala. Dve kolegi sta ob osvoboditvi nadaljevali delo v pedagoškem poklicu, jaz pa sem z učenjem potem prenehala. Kadarkoli pa se spomnim na tiste šolske dneve v Žireh, na otroke in starše, s katerimi smo se proti koncu vojne kar precej srečevali, pa so to predvsem lepi spomini. Bila je vojna, bile so bitke, boj, vendar šola je imela predvsem izobraževalno nalogu. Politični aspekti pri pouku branja, pisanja, računanja niso imeli prostora." • A. Žalar

Cvetličarstvo-vrtnarstvo
Zver
Gregorčičeva 20 Žiri Tel: 064 691 209

slastičarstvo
Vilma Mazzini
Starovaška 24, Žiri
tel.: 064/691-085

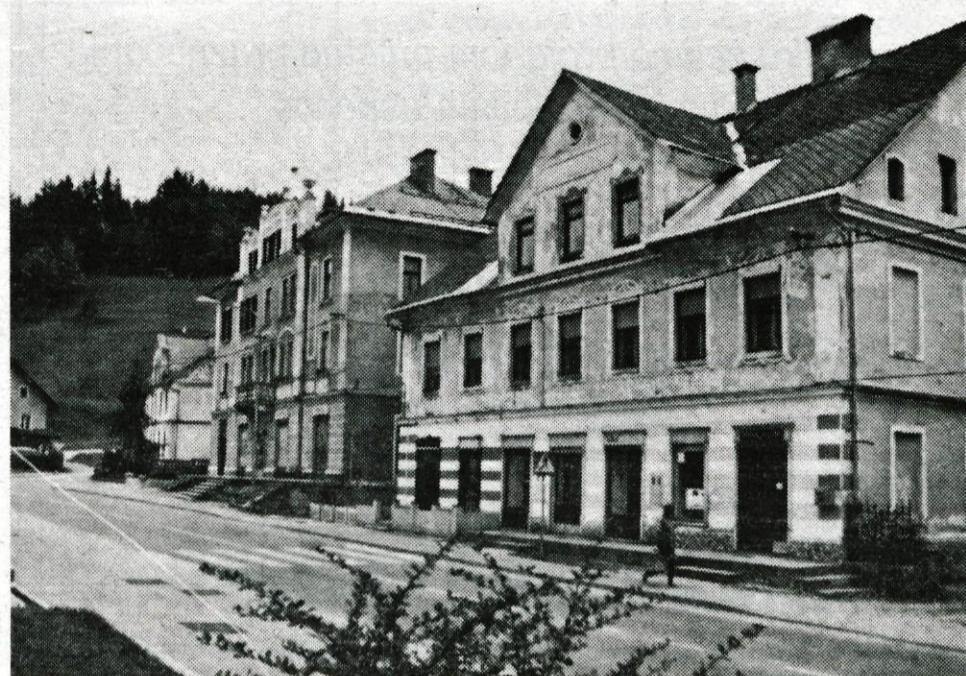
Krajevna skupnost Žiri

Letos zatišje pred novimi akcijami

Ker so že lani s posojili naredili toliko, kot naj bi po programu v dveh letih, je bilo letos na področju komunalne infrastrukture manj dogajan.

Žiri, 20. oktobra - Ne gre za to, da bi se lani v krajevni skupnosti Žiri na področju uresničevanja programov pri komunalni infrastrukturi "utrudili", in da so zato letos "počivali". Že ob lanskem krajevnem praznovanju, ko so odpirali cesto v Melcovo grapo in Snopkovo dolino ter ob odpiranju Zdravstvene postaje, so v vodstvu KS opozorili, da bo leto 1994 "skromnejše". Zaradi možnosti, da ob letu vrnejo posojilo in na ta način dokončajo načrtovana dela v enem zamahu, ne pa v dveh delih, so se takrat odločili, da bodo letos predvsem vračali posojila.

ajo namreč izgradnjo doma za ostarele krajane oziroma občane. Občina je že odkupila objekt oziroma zemljišče, na katerem stoji. Če bi se odločili za samoprispevek, potem bi 70 odstotkov na ta način zbranega denarja namenili za izgradnjo doma, 15 odstotkov za dela na področju komunalne infra-

Pa vendar so letos ob rednem vzdrževanju in vračanju posojil uredili okrog 500 metrov dolg odcep ceste Pot v skale v Žireh na Dobračevi. "Sicer pa smo se ob redni in dokaj živahni dejavnosti na društvenem področju, spomladanski očiščevalni akciji in dobrem sodelovanju s šolo že začeli pripravljati na prihodnje leto," pojasnjuje tajnik Vinko Kopač. "Načr-

tujemo gradnjo kanalizacije v starem delu Žirov. To bo celovita ureditev in bo trajala kar kakšni dve leti ali pa celo tri. Glavni investitor bo Komunalno podjetje Škofja Loka; tako vsaj potekajo dogovori."

Odločili pa so se, da bodo skušali krajanom predstaviti tudi predlog za razpis referendumu oziroma krajevnega samoprispevka. V načrtu im-

strukture, 15 odstotkov pa bi namenili za kulturo bodoči občini Žiri. Predlog še ni povsem izdelan in tudi zato še ni moč govoriti o tem, koliko časa bi trajalo plačevanje samoprispevka, če bi na referendumu program zanj krajeni podprt. Vendar pa razmišljajo in načrtujejo v sedanjem vodstvu KS, da bi se krajeni o programu vseeno odločali še letos.

"Načrtov pa je še več; med drugim tudi cesta v Jarčjo dolino oziroma Pod griči in ureditev kanalizacije, vodovala, električne in ceste na poldrugem kilometru Partizanske ceste oziroma Plastuhove grape. Precej naloga pa

bo gotovo tudi ob oblikovanju nove občine Žiri."

Med neprijetnimi dogodki, tudi na področju komunalne infrastrukture letos v krajevni skupnosti Žiri, pa je bila vsekakor poplava, ki je območje Račeve in Brekovic

prizadela v noči s 3. na 4. oktober. Starejši so ocenjevali, da je bilo, vsaj kar zadeva škodo, huje kot v poplavah leta 1925.

"Zdaj skušamo škodo sanirati. Komisije so na terenu popisale škodo, Cestno podjetje Kranj in Podjetje za urejanje hidrografikov pa sta z nujnimi deli celotno območje toliko uredila, da ni več prometnih zapor. Sicer pa so škodo ocenjevale tri komisije in končni znesek še ni znani. Po nepopolnih podatkih pa samo na področju komunalne infrastrukture škoda znaša okrog 150 milijonov tolarjev. Končna številka pa bo znana, ko bo ocenjena še škoda na stanovanjskih objektih in kmetijskih površinah.

• A. Žalar

Kokica Blagovnica Žiri
Prodajalna tekstilnih izdelkov

STEKLARSTVO
JL
JANEZ LUKANČIČ
IGRIŠKA 5 64226 ŽIRI
Tel.: 064 691-926

Izdelujemo termopan steklo, stekla za mize in police, vitrine ter vse vrste okvirjev za slike. Nudimo zasteklevanje lokalov, brušenje ogledal ter kaljenje in matiranje stekla. Izdelujemo stekla za traktorce in delovne stroje.

RADIATORJI
IN MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE
BREZ POPUSTOV NAJCENEJE V "KIKI"
Tel.: 691-555, 692-036, fax: 691-610

AVTOKLEPARSTVO IN AVTO LIČARSTVO ► JURCA
RAVNANJE NA RAVNALNI MIZI CAR-O-LINER
MEŠANJE BARV - GLASURIT
LICANJE V PEČI TEL: 064/691-016, 691-017

SALON POHODSTVA
Tel: 064 691 323
ODPRTO: Delavnik: 8.-19. ure
Sobota: 8.-13. ure

HRAM
Na Volariji
TRG SVOBODE 1, ŽIRI
TEL: + 386 64 691 800

GOSTINSTVO

TEL: 064 691 323

TOBO Novovaška 67 ŽIRI
tel./fax: 064/692-152
AVTOSERVIS d.o.o.

AVTOMEHANIČNE STORITVE
VULKANIZERSTVO
OPTIČNA NASTAVITEV PODVOZJA

PRODAJA VOZIL
FIAT, LADA, LANCIA

PO ZELO UGODNIH CENAH VAM STALNO NUDIMO

* GUME: SAVA, SEMPERIT IN BANDAG ostale po narodbi
* OLJA: CASTROL, VALVOLINE in SELENIA
* AKUMULATORJI: TOPLA in VESNA

* PNEVMAТИKE ZA TOVORNA VOZILA

BREZPLAČNA MENJAVA ČUM, OLJA IN AKUMULATORJEV
ZA OSËBNA VOZILA KUPLJENA PRI NAS.

DEL ČAS: 7 - 12 in 14 - 18, sobota 7-13

Za stare in nove generacije, neobremenjene,
za tiste, ki svoj pogled na stvari še oblikujejo...

V PRODAJI JE NOVA ŠTEVILKA EVROPSKE SLOVENSKE REVIE

PEPITA

Imeti PEPITO pomeni biti IN

OBLIKOVANO S PONOSOM
PEPITA
V SLOVENIJI

PETROL

Trgovina Ljubljana - TOE Kranj

Ob prazniku želimo krajancu prijetno praznovanje in čimveč poslovnih uspehov.

Storitve za vas in vaše zadovoljstvo z njimi so naše delo in poslovno priznanje.

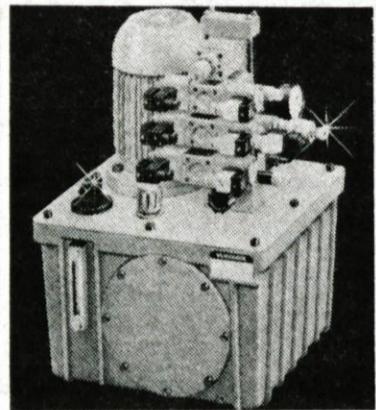
PETROL
Slovenska naftna družba

KLADIVAR

KLADIVAR Žiri, d.o.o., Tovarna elementov za fluidno tehniko, Industrijska c. 2, 64226 ŽIRI

Tel. 064/691-300

Fax. 064/692-234

- HIDRAVLICHNE KOMPONENTE
- HIDRAVLICHNE NAPRAVE
- SERVISIRANJE HIDR. KOMP. IN NAPRAV
- DISTRIBUCIJA IZDELKOV FIRME PARKER
- PRODAJA HID. KOMP. IN OPREME
INOZEMSKIH FIRM (ČRPALKE, FILTRI,
HIDR. AKUMULATORJI, MANOMETRI,
HIDR. PRIKLJUČKI ITD.)

Poslovni sistem
MERCATOR, d.d.

MERCATOR SORA,
Z.O.O., ŽIRI

Kmetijsko gozdarska zadruga

KMETIJSTVO

Odkup in prodaja živine in mleka ter drugih kmetijskih proizvodov, tel. 064/691-373

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA

- sprejemanje tolarskih in deviznih hranilnih vlog, depozitov občanov in pravnih oseb
- vodenje žiro računov in tekočih računov občanov, obrtnikov in civilno pravnih oseb
- opravlja plačilni promet občanov, obrtnikov in civilno pravnih oseb (položnice...)
- kreditiranje
- izplačilo pokojnin
- menjalnica tel. 064/691-240

ODKUP IN PREDELAVA LESA

Odkup hladovine in celuloze ter rezanega lesa iglavcev in listavcev - strokovni prevzem, prevoz in zanesljivo plačilo, tel. 064/691-371

MIZARSTVO

Proizvodnja stavbnega pohištva po naročilu, tel. 064/691-115
okna - različnih oblik, zasteklena s termopan steklom s poudarkom na topotni ali zvočni izolaciji, dodatki so lahko okviri, medstekelni, zunanj ali steklo deljivi križi balkonska vrata in panoramske stene - izvedba po želji kupca, vrata zgoraj lahko polkrožna, poševna, ravna, zasteklitev in dodatki kot pri oknih suhomontažna menjava dotrjanih oken - svetovanje, menjava hitra in enostavna z vsemi oblogami in polico

Plačilo: 5 % popust na avans, trije obroki brez obresti ali šest obrokov z 12 % obrestmi

Kvalitetno izdelkov potrjuje tudi letos pridobljeni znak SQ.

TRGOVINSKA DEJAVNOST

ŽELEZNINA ŽIRI, TEL. 064/691-360 IN OPREMA ROVTE, TEL. 061/768-002
gradbeno, tehnično blago, toplovodni, vodovodni material in elektroinstalacijski material, kmetijski repromaterial, stroji in orodje, rezervni deli, pohištvo, bela tehnika, kopalniška oprema in druga oprema stanovanj, gospodinjski aparati, galerija, kozmetika.

Tranzitno posredovanje blaga po najugodnejših pogojih (gradbeni material, pohištveno okovje)

Plačilo: popust pri takojšnjem plačilu, prodaja na kredit z ugodno obrestno mero ali več čekov brez obresti

MARKET DOBRAČEVA, TEL. 064/691-962 IN DISCONT NA STROJARSKI ULICI, TEL. 064/691-109 bogat assortiman živil, galerijskih izdelkov, kozmetike, čistil in drugega blaga za gospodinjstvo in gostinstvo

GOSTINSKA DEJAVNOST

OKREPČEVALNICA MARKET
malice, pizze, špageti, jedi po naročilu, sprejemamo tudi skupine
Vse dejavnosti opravljamo strokovno in prizadeno v zadovoljstvo potrošnikov - vabimo vas, da nas obiščete in se prepričate o bogati in kvalitetni ponudbi.

ŽIRI PRAZNUJEJO

Alpina Žiri: Letos 200.000 parov več kot lani

Leto, ko se je obrnilo na bolje

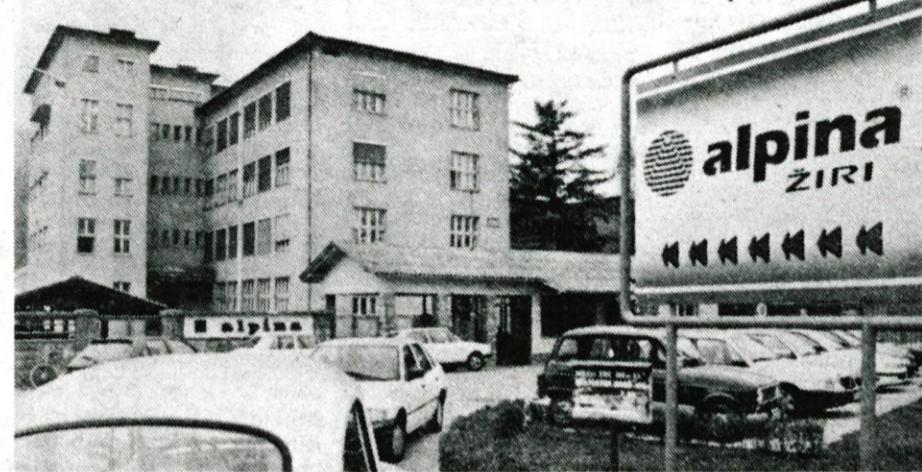
Letošnjo kar precej večjo proizvodnjo od lanske bodo v Alpini tudi prodali. Sicer pa njihove izdelke danes že poznajo po vsem svetu.

 alpina®

Ijudem. Pomembno pri tem pa je, da je praktično celotna proizvodnja temeljila na doma, v Alpini razvitih kolekcijah. Rezultat tega pa je, da letos že poslujemo brez takoj imenovanih "lon poslov". To je ugodno za naše poslovanje, hkrati pa je to tudi obveznost za lastno financiranje proizvodnje."

Ob tem, ko je Alpina celo leto dodatno zaposlovala, pa imajo še vedno možnosti za dodatno zaposlovanje. Ugotavljajo pa, da na širšem žirovskem območju ni na voljo več delovne sile. Zato jo iščejo tudi izven Slovenije.

Kar zadeva lastninsko preoblikovanje so ta trenutek na zaključku tako imenovanega formalnega dela. Pričakujejo še 2. soglasje agencije in potem tudi registracijo na sodišču.

neugodnost so obrestne mere, ki so, če primerjamo realni del obresti (mali r) nekajkrat večje kot pri zunanjih konkurenči. V Nemčiji in ZDA so na primer obresti 5 do 6-odstotne, pri nas pa znašajo 15, pa tudi 20 odstotkov. Tako imenovani veliki R (inflacijska obrestna mera) pa pomeni za podjetja izvoznike čisto izgubo oziroma čisti odliv kapitala v primerjavi z zunanjimi konkurenti.

"Glavni negativni element v zunanjem svetu pa je padanje vrednosti ameriškega dolarja v primerjavi z drugimi valutami. S tem v zvezi bomo v Alpini, kjer imamo nekaj več kot tretjino celotne realizacije v ameriških dolarjih, imeli visok likvidnosti in dohodkovni izpad.

Mislim, da bi lahko ocenil, da smo uspeli kar preveč prodati. Zato smo morali organizirati proizvodnjo pri večjih kooperantih v Sloveniji in na Hrvaskem. V določenih obdobjih smo tako v Alpini zagotavljali delo tudi do 2.300

"Zaposleni bomo postali 60-odstotni lastniki Alpine," poudarja mag. Franci Mlinar. "To pa nenazadnje kaže, da vsi zaposleni tudi živimo z Alpino in zapamo v njeno prihodnost."

Prav zato pa odgovornim za obstoj in uspešen razvoj ter prihodnost Alpine ni vseeno, kakšna je naša gospodarska politika. Včasih se zdi, da gospodarska politika v Sloveniji nekako pozabljiva na čevljarsko-predelovalno industrijo. Pa vendar je prav ta panoga v preteklosti na devizno izvoznom področju veliko naredila in prispevala s kvalitetno proizvodnjo k uveljavljanju države v svetu.

"Pred nedavnim je bila strokovnjakom Phare predstavljena celotna študija. Pharevi strokovnjaki so ocenili, da bo moralna celotna panoga veliko naradi na znižanju stroškov. Sama pa čevljarsko-predelovalna industrija tega ne bo zmogla. Potrebuje bo podpora države, da se kot panoga potem spet postavimo na svoje noge."

Vsem krajanom v Alpini čestitajo ob prazniku in jim želijo veliko zadovoljstva in uspehov.

SKLEPAMO VSE VRSTE PREMOŽENJSKIH IN OSEBNIH ZAVAROVANJ

Naša zastopnika na vašem območju:

Ivan Žakelj, Polje 26, Žiri; tel.: 064/691-264
Martin Vidovič, Trebja 24, Gorenja vas; tel.: 064/691-851
Predstavnštvo v Škofji Loki, Kidričeva 1, tel.: 064/620-196

Delovni čas

sklepanje avtomobilskih zavarovanj: 7.00 - 19.00
sobota: 7.00 - 13.00
cenitve avtomobilskih škod: sreda: 8.00 - 11.00

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST!

Zbiramo tudi certifikate občanov za Triglav, družbo za upravljanje, Pooblaščeno investicijsko družbo za Gorenjsko, d.d.

Izkrene čestitke ob krajevnem prazniku!

**Zavarovalnica Triglav, d.d.
Območna enota Kranj**

GORENJSKA

STRAN 16

Andrej Polak, javni tožilec

Kako bodo tožilci "lovili" sodnike
Novi zakon o kazenskem postopku tožilcem nalaže, da so navzoči na vseh glavnih obravnavaah. Zato preti nevarnost, da bodo morali na obravnave hoditi tožilci, ki zadevne bodo poznali, kar bi bilo seveda nesmiselno.

Janez Hočevar, odvetnik

Je moralno zagovarjati kriminalca?
Nujno in tudi moralno. Ob dolžencu, ki je šele s pravnomočno sodbo spoznan za krivega, je treba pomagati, osvetliti olajševalne okoliščine, ki so ga pivedle v prepovedano dejanje, saj je v stiski, sam proti državi in celotnemu njenemu aparatu pregona.

STRAN 17

Anton Šubic, sodnik

V desetih letih sojenja sem se marsikomu zameril

Po vseh zapletih v parlamentu pojmujem izvolitev v trajno sodniško funkcijo kot zmago stroke nad populizmom na osebni in načelnini ravni.

POGLEDI Z GORENJSKEGA JUGA

"Božja previdnost je vstanovila cerkvene oblasti, katere nam dajejo zapovedi ali zakone, ki varujejo dušo in posmrtno našo prihodnost pred pogubo. Ali božja previdnost vstanovila je tudi svetovne oblasti, ki nam dajejo zapovedi ali zakone, s katerimi se brani naše telo, naše premoženje, v katerih je obseženo tisto, kar imenujemo pravico. S svetovnega stališča je tedaj samo tisto pravica, kar je obseženo v postavah ali zakonih, po državni oblasti veljavno izdanih. Ti zakoni vežejo tudi po božji zapovedi vsakega, ker je zapisano, da se da cesarju, kar je cesarjevega..."

Ne vem, ali mi boste verjeli, ko vam zaupam, da ni avtor navedenih besed nihče drug kot - dr. Ivan Tavčar! Stojijo pa v knjigi Slovenski pravnik (podnaslov: Poduk o najpotrebnjših zakonih), ki jo je 1883. izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu.

To je bilo skoraj deset let pred zloglasno "ločitvijo duhov" med klerikalci in liberalci; vrh tega je mladi jurist takrat potreboval denarja in je prav rad objavljal pri Mohorjevi, ki mu je njegove "poduke" dobro plačevala. Kleč je drugje. Iz Tavčarjevega besedovanja je razvidno, da v takratni Avstriji še ni bil (vsaj do kraja ne) udejanjen princip delitve oblasti v modernih državah. Oblast je bila - v zadnji instanci - še vedno od Boga in od cesarja oziroma od njunih namestnikov. V Franciji pa je že poldruge stoletje poprej (1748) izšla knjiga, ki je zapletene razmere in odnose oblasti "razčistila" in katere temeljno načelo - delitev oblasti - velja še danes. Knjiga nosi naslov O duhu zakonov, avtor pa je francoski pisatelj in mislec Montesquieu. Ta je proučeval državni ustroj v sosednji Angliji, kjer so bile namesto ene in nedeljive oblasti, ki izdaja zakone, upravlja in sodi, tri ločene oblasti, ki brzdajo druga drugo: zakonodajna, izvršilna in pravosodna. Angleški kralj že tedaj ni bil več zakonodajalec; on in njegovi ministri so "le" upravljali deželo po zakonih, ki jih je sprejemal parlament. Ta je (bil) iz dveh zbornic, kar je omogočalo, da ena zadržuje svojevoljnost druge. Pravosodje, od obeh ločeno in neodvisno, se ravna po zakonih ter po vesti sodnikov in porotnikov...

Francoska in njej sledče buržoazne revolucije (zlasti tiste v letu 1848) so načelo delitve oblasti uveljavile v vseh upoštevanja vrednih državah, tako v Franciji kot v Avstriji, Nemčiji ali Rusiji. Postavljale pa so najrazličnejše omejitve in ga ovijale v stare tenčice, kakršno razberemo tudi v Tavčarjevih besedah. Vidovdanska ustava Kraljevine SHS je bila v tem oziru zelo moderna. Zato ni čudno, da jo je kralj Aleksander I. Zedinitelj po 6. januarju 1929 nekoliko obrzal. Tudi v

Kaj je s pravico?

in plemensko pristranost, bi morali - preden bi jim zaupali zakonodajno oblast - prirediti kratki kurz modernega državoznanstva...

Ob koncu se vprašamo še, koliko so s pravico, kakršno jim varuje naše od vlade in političnih strank neodvisno pravosodje, seznanjeni državljanji. Tavčar je svoj "poduk o najpotrebnjših zakonih" pisal prav z namenom, da državljanje seznaní z njihovimi pravicami in dolžnostmi. Morda porečete, da so danes z vsem tem dobro seznanjeni. Pa je vprašanje, ali so res. Vprašanje je tudi, koliko je danes "pravdarjev iz domišljije", pred katerimi je Tavčar še posebej svaril. To so ljudje, ki si kar naprej umisljajo, da se jim krati ta ali ona pravica, da se jim dela krivica. "Dan za dnevom prihajajo ti slepi nevedneži k sodniji, ter se vlačijo s svojimi spisi po advokaturskih pisarnah, ali pa z zakoniki po žganjarjah in sanjajo o tem, kako bodo potrli nasprotnika, ter s svojo domišljeno pravico slavno premagali! Doma pa leži polje slabu obdelano, živila je izginila iz hleva, da so se plačali sodniški stroški; od strehe kapa, otroci stradajo, in zavoljo neplačanih davkov sili eksekucija v hišo. V tem oziru mora poduk o zakonih mnogo koristiti, ker večina pravd, sukačih se okrog lastninske pravice ali okrog motenja v posesti, izvira iz nevednosti o zakonih." - Danes je seveda vse drugače; sodiča varujejo pravico, državljan vedo, kaj se jim po njej obeta. Čudi le dejstvo, da imajo prva toliko dela in da se drugi kar naprej pravdajo...

Miha Naglič

Justica z zavezanim očesom

Da je reorganizacija slovenskega pravosodnega sistema, napovedana za 1. januar prihodnje leto, pravzaprav že v polnem zamahu, je jasno. Državni zbor je sprejel celo vrsto zakonov, ki bodo podlaga temu velikemu dejanju: od zakona o sodiščih, zakona o sodniški službi, zakona o delovnih in socialnih sodiščih, zakona o državnem tožilstvu, kazenskega zakonika, zakona o kazenskem postopku do zakona, s katerim se vračajo dobrati starci notariati in še katerega smo bržas prezeli.

Ne gre le za sveže potiskan papir, spremembe so tudi vsebinske. Tako, denimo, zakon o kazenskem postopku policiji vrača 48-urni pripor in ji dovoljuje nekatere doslej prepovedane metode zbiranja dokazov, ki jih bo smel odrediti preiskovalni sodnik, kot nadzorstvo in snemanje telefonskih pogovorov, navidezni odkup predmetov, navidezno podkupovanje, prisluškanje, dostop v računalniške sisteme in podobno. Taisti zakon uvaja tudi elemente kontradiktornosti, "besednega dvoboja" med državnim tožilcem in zagovornikom obdolženca, kar bo v sodne dvorane sicer vneslo več živahnosti, bodo pa zaradi tega postopki verjetno še bolj zapleteni in dolgotrajni.

Zdi se, da je naš novi pravosodni sistem šele nekje na pol poti do zahodnega, denimo, ameriškega, ki ga laiki spoznavamo iz filmov. Sodnik bo za obsodbo še vedno iskal materialno resnico, čeprav bo obdolženec kaznivo dejanje priznal že na začetku sojenja, še vedno bo ponavljal vse, kar bo zapisano v preiskavi. Še vedno bo obdolženca obremenjevalo le tisto, kar bo povedal v sodni preiskavi in na sojenju (policijske prizore aretacij z opozorili "kar boste izjavili, bo uporabljen proti vam" bomo torej še naprej gledali samo v ameriških filmih), bomo pa zato dobili v toge oblečene sodnike in državne tožilce. Tudi to je nekaj, mar ne?

Da se pravosodje zares reorganizira, vemo tudi po obnašanju naših vrlih poslancev ob izvolitvi prvega paketa 54 kandidatov za sodnike s trajnim mandatom. Kako naj bodo sodniki neodvisni, pokončni v svojih strokovnih odločitvah, ko pa so izročeni na milost in nemilost politikantom, ki slavni "Pučnikov amandma" raztegujejo kot elastiko?

Skratka, naš pravosodni sistem bo moral doživeti še nekaj reorganizacij, da bo jutri pravica res hitrejša in manj zavezanih oči.

Helena Jelovčan

Gorenjsko ureja uredniški odbor:

zgodovinar Jože Dežman, sociolog Emil Milan Pintar, filozof Miha Naglič, novinarja Marija Volčjak in Miran Šubic in odgovorna urednica Leopoldina Bogataj. Fotografija: Gorazd Šink

Kako bodo tožilci "lovili" sodnike

Zakon o kazenskem postopku tožilcem nalaga, da so navzoči na vseh glavnih obravnavah, zato preti nevarnost, da bodo morali na obravnavne hoditi tožilci, ki zadev ne bodo poznali, kar bi bilo seveda povsem nesmiselno.

Poleg zakona o državnem tožilstvu, ki bo začel veljati 28. oktobra, bo po novem letu delo tožilcev pomembno krojil tudi novi zakon o kazenskem postopku. Dela bo več, mu boste ob sedanjem številu namestnikov kos?

"Ravno včeraj smo z republiškega javnega tožilstva dobili naročilo, naj posredujemo predloge v zvezi z novo sistemizacijo. Komisija je namreč že ob drugem branju zakona o kazenskem postopku ocenila, da bomo zaradi delno kontradiktornega sistema v Sloveniji potrebovali približno petdeset tožilcev več. Kontradiktornost se nanaša na prvo stopnjo kazenskega postopka, torej domnevam, da naj bi se okreplila okrožna tožilstva."

Kje bomo po novem imeli tožilstva?

"Na Gorenjskem bo okrožno državno tožilstvo v Kranju, ki bo obravnavalo zadeve iz pristojnosti okrožnega sodišča ter okrajnih sodišč (za Kranj, Tržič, Škofje Loko), sedanja oddelek v Radovljici pa se bo preoblikoval v zunanjoto območje okrajnih sodišč v Radovljici in na Jesenicah. Vseh tožilcev nas je trenutno deset, enajsto sistemizirano mesto je že dolga leta nezasedeno, predlagati nameravamo štiri mesta več."

Državne tožilce, razen generalnega tožilca RS, bo v trajni mandat imenovala vlada na predlog pravosodnega ministra. Torej bo z

imenovanji morda manj zapletov kot izvolitvijo "paketa" sodnikov?

"Zakon je razrešil dilemo, v katero vejo oblasti sodimo. Naš status prejšnjem sistemu ni bil povsem jasen, zdaj smo uvrščeni v izvršno oblast. Pravosodni minister, ki nas predlaga v imenovanje vlad, je vezan na mnenje personalne komisije tožilstva. Ali bo

prišlo do "prepihov" tudi med nami, si ne upam napovedovati, vzdušja zunaj tožilstva ne poznam, generalni državni tožilec pa je zagotovil, da z njegove strani veta ne bo."

Pred tremi, štirimi leti, ste izgubili tri namestnike. Se je "beg" zdaj ustavl?

"Fluktuacije ni več, v višjega tožilca je napredoval le Anton Ribnikar iz radovljiskega oddelka, česar pa seveda ne kaže enačiti z begom."

So torej tožilci zadovoljni s svojim delom, plačo?

"Ne gre samo za to. Dela našega tožilstva si ne upam na glas hvaliti, vendar je res, da deficit, s katerim se ubadajo nekatera druga tožilstva, pri nas ni. Tu smo ustvarili dobro vzdušje, odnosi so kolegialni, kar seveda dobro vpliva tudi na kakovost dela."

Delni sistem kontradiktornosti, ki na obravnavah v kazenskih postopkih uvaja "besedni dvoboje" med tožilci in zagovorniki obdolžencev, je pri nas novost, ki bo od tožilcev zahtevala več časa in priprav. Boste do novega leta pripravljeni?

"Nekaj bojazni je, vendar mislim, da bomo začetne zadrege hitro premagali. Rad bi opozoril na tole: zakon o kazenskem postopku od tožilcev zahteva, da so obvezno prisotni na vseh glavnih obravnavah. Doslej so na obravnavah v skrajšanem postopku -

kazniva dejanja, za katera je zagrožena kazen do treh let zapora - lahko manjkali, čeprav smo se tej praksi izogibali. Po novem bodo tožilci morali sodelovati, razen tega bodo na glavnih obravnavah prvi postavljalni vprašanja. Ob tem se poraja vprašanje, kako časovno uskladiti razpisovanje obravnav, da bo tožilec, ki konkreten primer spremlja že od začetka, lahko na njej navzoč. Ker je tožilcev manj kot sodnikov, je namreč obravnav v enem dopoldnevu lahko tudi več, in to na treh različnih sodiščih po Gorenjskem. Pričakujemo, da bo sodni red to upošteval, dobrodošlo bi bilo tudi navodilo ministra. Bilo bi namreč zelo slabo in nesmiselno, če bi na glavnne obravnavne morali hoditi tožilci, ki zadev ne bi poznali."

Tožilec bo po novem moral sodelovati tudi v preiskavi, na vseh zaslišanjih obdolženca?

"Res je. Ves zakon je usmerjen v to, da je breme dokazovanja kaznivega dejanja v bistveno večji meri kot doslej na ramah tožilca, čeprav bo tudi preiskovalni sodnik še moral razčiščevati določena vprašanja. Postopki bodo zato verjetno daljši."

Ne dolgo tega ste se iz stavbe temeljnega sudišča v Kranju preselili na Stritarjevo ulico, v nekdajno stavbo kranjske policije. Kako se tu počutite?

"Zelo dobro. Bojazen, da bo oddaljenost od sodišča slabo vplivala na naše delo, je bila povsem odveč."

Je moralno zagovarjati kriminalca?

"Nujno in tudi moralno. Obdolžencu, ki je šele s pravnomočno sodbo spoznan za krivega, je treba pomagati, osvetliti olajševalne okoliščine, ki so ga privedle v prepovedano dejanje, saj je v stiski, sam proti državi in celotnemu njenemu aparatu pregona."

Odvetniški poklic je trenutno eden najpopularnejših. Precej odvetnikov je zadnja leta zapustilo pravosodje in odprlo samostojne odvetniške pisarne, polna je pravna fakulteta. Kako to razlagate?

"Vzrok, da so se odvetniki selili iz državnih služb, je predvsem v njihovem dolgo neurejenem statusu, po drugi strani pa se je obseg pravnih del za odvetnike z družbenimi spremembami, ki jih prinaša predvsem lastninska preobrazba, bistveno razširil."

Torej je dela dovolj za vse?

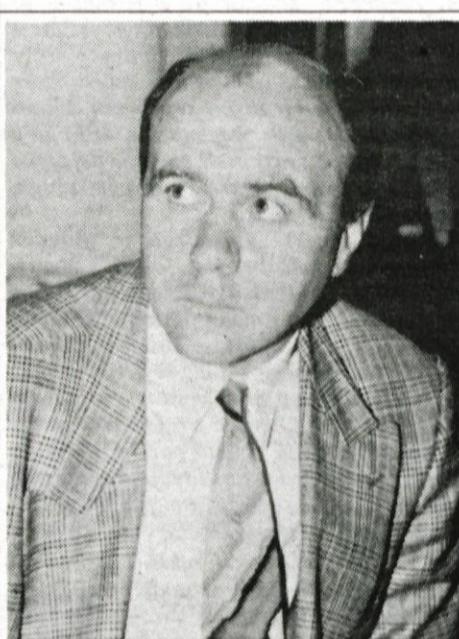
"Konkurenca med odvetniki ni tako kot, denimo, pri trgovskih podjetjih, ki vsa ponujajo enako blago. Vsak odvetnik ima določen krog strank. Pojavlja se že tudi specializacija, precej odvetniških pisarn je tesno vezanih na določena podjetja, ki so ukinila lastne pravne službe in se preusmerila na cenejše odvetniške pisarne. Klasičnih odvetniških pisarn je toliko kot pred leti in tudi te se prilagajajo novim razmeram v družbi."

Zakaj ste vi odšli z javnega tožilstva?

"Ocenil sem, da status, ki sem ga imel v prejšnji službi, ni bil ustrezен delu, ki sem ga opravljal. Bili so seveda tudi drugi razlogi: strokovni iziv, želja po neodvisnosti, imel sem prostor za pisarno... Zame je vseeno, na kateri strani sedim v sodni dvorani. Če si profesionalen, potem na nobeni strani ni težko sedeti."

Sprejmete vsak primer ali pa katerega tudi odklonite?

"Načeloma ne zavračam nobene stranke, ravnem tistih primerov, ki jih ne znam delati in je pošteno, da stranki to povem ter jo napotim h kolegom. Delam tisto, kar znam. Trenutno se zelo veliko ukvarjam z denacionalizacijami. Ta je močno obremenila tako tako firme, ki so dolžne vračati, kot upravičence, ki so bili enkrat že oropani, danes pa se morajo z velikimi stroški boriti za svoje pravice. Država bi se moralna več angažirati s svojimi službami, ne pa vsega naprtiti na pleča strank v denacionalizacijskih postopkih."

Laiki se večkrat sprašujemo, kako lahko zagovarjate obdolženca, ki je, denimo zgrešil umor? Mislim na moralno plat, vest.

"Moralno je tudi pomagati človeku, ki je šele po pravnomočni sodbi spoznan za krivega. Tudi on je v stiski, običajno gre za neurejene življenske razmere, ki so ga pripeljale v prepovedano početje, rabi pomoč, saj je sam proti državi, ki ima na voljo celoten aparat za pregon. Zagovorniki ne trdim, da ni kriv, če je to dokazano ali priznano, opozoriti skušamo le na nekatere okoliščine, ki so obdolžencu lahko v korist."

Se vam zdi, da se Slovenci radi tožarimo?

"Nič več kot drugi, imamo pa, podobno kot

Italiji, zelo dolge postopke. Imamo tudi nove vrste tožb, v katerih so ljudje ogoljufani bodisi kot zasebni podjetniki, delojemalci, kupci, na teh področjih je šlo že veliko ljudi na led, država pa temu z zakonodajo ni sledila in krivcev ni sankcionirala. Skrajni čas je, da je kazenski zakonik sprejet."

Kaj pomembno novega prinaša?

"Podrobno ga še nisem uspel proučiti, na splošno pa opažam, da so zagrožene kazni za kazniva dejanja nižje kot v starji jugoslovanski zakonodaji, so bližje tistim, ki jih naša sodišča dejansko izrekajo. Bistvene novosti so s področja gospodarskega kriminala. Družbenia lastnina je seveda še vedno zaščitenata, saj preobrazba latništva še ni končana, vsa ta pravila pa so zdaj prirejena tudi za poslovanje novih gospodarskih družb. V kazenskem zakoniku so tudi nekatera nova kazniva dejanja v zvezi z okoljem in tista, ki smo jih prevzeli z mednarodnimi pogodbami in prakti. Bolj kot kazenski zakonik je za odvetnike pomemben zakon o kazenskem postopku."

Zakaj?

"Za odvetnike, pa tudi za tožilce, bo veliko več dela. Zakon namreč uvaja nekatere nove obvezne postavitev zagovornikov v zgodnejši fazi preiskave. Po novem bo moral vsak, za katerega bo odrejen pripor, obvezno imeti zagovornika, prav tako vsak, proti kateremu bo vložena obtožba na okrožnem sudišču. Več možnosti bo tudi za to, da obdolženec sam, četudi nima denarja, zahteva, da mu država da zagovornika. Še vedno pa veljajo samo sodne izjave, dane v kazenskem postopku, ne pa v policijski preiskavi. Policiji se vrača možnost 48-urnega pripora osušljencev, po novem lahko preiskovalni sodnik za predlog policije odredi prisluškovanie, navidezen odkup predmetov, navidezno podkupovanje, skratka, pooblastila policije so zelo široka in upam, da bo nadzor preiskovalnega sodnika nad njenim delom preprečil morebitne zlorabe."

Vloge sodnika, tožilca in zagovornika obdolženca so po novem v kazenskem postopku nekoliko spremenjene. Po t.i. kontradiktornem sistemu bosta imela prvo besedo na obravnavi tožilec in zagovornik, sodnik naj bi predvsem vodil postopek, spraševal zadnji. Kaj to pomeni?

"Že pri zaslišanju obdolženca v preiskavi bo imel prvo besedo tožilec, drugo obramba, potem šele sodnik. Do te novosti sem rahlo skepičen, mislim, da bo bolj zavlekla kot pospešila postopek. Kontradiktornega sistema se ne da uvesti v celoti. Smisleni bi bil, če sudišče ne bi bilo vezano na materialno resnico in bi bil kazenski postopek bolj podoben pravdnemu, kjer mora tožilec dokazovati svoje trditve, sudišče pa nima tako aktivne vloge kot v kazenskem postopku. Mislim, da bo sodnik še vedno odgovoren za sodbo, moral dobiti sam. V tem primeru gre potem takem predvsem za nov vrstni red spraševalcev in ne za vsebinsko novost."

Kako komentirate zaplete med sodnim svetom in državnim zborom ob izvolitvi sodnikov v trajni mandat?

"Postopek izvolitve je spolitiziran, to je nesprejemljivo. Strinjam se s "Pučnikovim amandmajem", pri prvih izvolitvah 54 sodnikov pa je šlo tudi za konkreten primer gorenjskega sodnika, ki s tem amandmajem nima nič skupnega. Vsake zamere, ki je nastala z zakonito sodno odločbo, se ne more uporabiti v postopku volitve sodnikov, ker bodo s tem še tisti najbolj pravosodju predani ljudje onemogočeni v karieri. Gre za občutljiva, predvsem strokovna vprašanja, ki jih je treba prepustiti strokovnim organom in ne politiki. Pri volitvah sodnikov je treba vedeti tudi to, da ne gre za politične, ampak strokovne, poklicne funkcije. Sodnikom je treba dati status, ki jim gre, tako bodo sudišča neodvisna in bodo bolje delala."

V desetih letih sojenja sem se marsikomu zameril

Po vseh zapletih v parlamentu pojmujem izvolitev v trajno sodniško funkcijo kot zmago stroke nad populizmom na osebni ter načelnih ravni. V desetih letih sem sodil v številnih izpostavljenih primerih, predvsem kot kazenski sodnik, marsikomu sem se zameril. Da, tudi Zmagu Jelinčiču.

Državni zbor vas je v torek po protestem odhodu opozicijskih poslancev izvolil za sodnika s trajnim mandatom, čeprav je KVIAZ tudi drugič vašo kandidaturo zavrnila. Zakaj ste za nekatere tako zelo sporni?

"Kolikor vem, se je v parlamentarni komisiji tudi v torek ponovila vsa zgodba o stečajnem Elanu s populističnim obravnavanjem moje sporne udeležbe pri tem. Gre za očitno nacionalno frustracijo zaradi izgube Elana, ki pa je po legitimni pravni poti pripadel kupcu. Sodni svet je vse te očitke na moj račun preveril in ugotovil, da so neutemeljeni. Primer Elana je pravno zaključen in čist, preizkušen v rednih oblikah sojenja na višji inštanci. Uvedba stečaja in njegov zaključek v senatu, katerega član sem bil, ni doživel strokovne kritike ali razveljavitev, vsi sklepi so bili potrjeni."

So bile povod za zavračanje vaše kandidature morda tudi osebne zamere? Znano je, da vam poslanec Zmagu Jelinčič ni ravno naklonjen.

"Tudi to je zelo mogoča razloga. Leta 1992 je poslanec SNS Zmagu Jelinčič v intervjuju za Slovencu na vprašanje, ali stranko kdo ovira pri razvoju oziroma ali pričakuje, da bo dobil dovolj glasov na volitvah za vstop v parlament, odgovoril, da "nas nekateri sicer poskušajo onemogočiti, kot na primer kranjski sodnik Šubic, vnet jugoslovenar, ki je Elan podaril Hrvaški". Ti stavki so še vedno predmet kazenskega postopka proti Jelinčiču, ki ga na mojo zahtevo preganja javni tožilec, postopek vodi sodišče v Ljubljani. Tu dejansko vidim začetek zgodbe o zavračanju moje kandidature za sodnika s trajnim mandatom."

Jelinčiča je obdolžen kaznivega dejanja žaljive obdolžitve. Kako se postopek odvija?

"Jeseni 1992 ga na prvo obravnavo ni bilo, postregel je z imuniteto občinskega poslance v občini Ljubljana Center, na drugi obravnavi pa sva se srečala, vendar je bil tedaj že v republiškem parlamentu. Sklicuje se na poslansko imuniteto, kar mu bo bržas tudi uspelo."

Z Jelinčičem ste imeli tudi dve službeni srečanji; prvo ob njegovem znanem streljanju po Tržiču, drugo, ko ste izdali odredbo o hišni preiskavi pri nekaterih takratnih članih njegove stranke?

"Res je."

Vendar ste izvoljeni.

"Izvolitev pojmujem kot zmago na osebni in načelnih ravni. Čeprav je bilo že od začetka

storjeno vse, da se moja kandidatura prepreči in prepreči izvolitev v trajni mandat, je vendarle še pamet v pravni državi. Problem namreč ni samo moj, dvigam ga na raven spoštovanja strokovnih, pravnih odločitev sodstva, tako imenovane tretje veje oblasti. Če bi namreč populizem uspel na meni, je jutri lahko že nekdo drug. Sodni svet je v torek zmagal na načelnih ravni. Prepričan sem, da se bodo pravila igre prav na primeru prvega paketa kandidatov za sodnike v prihodnje bolj razčistila, da bo sodni svet pridobil legitimitet in avtoriteto, ki mu gre."

Ni parlament, v katerem se pregrevajo različne politične strasti, kot nalašč za "čiščenje" sodnikov? V državah s parlamentarnim sistemom sodnike praviloma imenujejo šefi države ali celo pravosodni ministri.

"Pri nas sodnike voli parlament, takšen postopek je uzakonjen, ali bo spremenjen, ne vem, način, po katerem je sodnik na milost in nemilost prepričen poslancem, pa dejansko ni najboljši. Slovenija je majhna, med seboj se poznamo, sodnik se s takšno ali drugačno sodno odločitvijo vedno nekomu zameri, ta pa se mu prek poslancev lahko maščuje. V desetih letih opravljanja sodniške funkcije sem sodil v številnih izpostavljenih primerih, predvsem kot kazenski sodnik, marsikomu sem se zameril, čeprav do danes z višje inštanci nisem doživel nobene globalne kritike na svoje delo."

Kaj menite o t.i. Pučnikovem amandmaju v zakonu o sodniški službi?

"Dikcija, da "ne morejo biti v sodniško funkcijo izvoljeni sodniki, ki so sodili ali odločali v preiskovalnih postopkih, v katerih

Sodišča z deljenimi pristojnostmi

Namesto temeljnega sodišča v Kranju, ki ima enote na Jesenicah, v Kranju, Radovljici in Škofji Loki, nam je zakon o sodiščih, ki je začel veljati konec aprila, dal okrožno sodišče v Kranju ter okrajna sodišča v Kranju, Radovljici in Škofji Loki. Obe vrsti sodišč sta prvostopenjski, njuna inštanca je višje sodišče v Ljubljani.

Okrožno in okrajno sodišče imata različne pristojnosti. Na okrajnih sodiščih bodo sodniki obravnavali predvsem kazniva dejanja, za katera je zagrožena denarna kazen ali kazen zapora do treh let (razen tiskovnih tožb), opravljali preiskave za ta dejanja, sodili v civilnih zadevah (premoženjski, v katerih vrednost spornega zahtevka ne presega dva milijona tolarjev, civilni spori, zapuščinske in druge nepravdne zadeve ter vodenje zemljiške knjige, izvršilne zadeve ter izvršbe).

Sodniki okrožnega sodišča pa bodo sodili v zahtevnejših kazenskih, civilnih in drugih zadevah, na okrožnem sodišču ostaja tudi vodenje sodnega registra.

so bile s sodbo kršene temeljne človekove pravice in svoboščine", omogoča zlorabo. S pavšalnimi kritikami in populizmom lahko vsak sodnikovo odločitev prevede v Pučnikov amandma. To se je zgodilo v dneh med neslepčno sejo državnega zборa in torkovo sejo, ko se je pod vprašajem znašlo že osem kandidatov za izvolitev v trajni sodniški mandat."

Kako so volitve prvega paketa sodnikov spremljali drugi sodniki?

"Težko rečem, mislim pa, da so precej zaskrbljeni in negotovi. Ne zaradi "grehov", ki naj bi jih storili v preteklosti, ampak zaradi odnosa poslancev do sodstva."

Zdaj imate trajni sodniški mandat. Vas morda niso pri tem ovirali tudi zato, ker ne skrivate ambicij, da bi postali predsednik okrožnega sodišča v Kranju. Ne nazadnje ste trenutno že drugič v funkciji namestnika predsednika.

"Na to ne morem odgovoriti. Mislim pa, da bodo predsedniki okrožnih sodišč imenovani šele v drugi polovici prihodnjega leta, potem ko bo trajni sodniški mandat pridobilo vseh 38 sodnikov, kolikor nas je trenutno na temeljnem sodišču v Kranju. O trajnem mandatu pa tole: trajnega mandata si sodniki ne razlagamo tako, da bomo do smrti lahko počeli, kar nas bo volja. V zakon so vgrajene stroge določbe o disciplinski odgovornosti, naše delo bo vseskozi pod nadzorom in strokovno presojo."

Mislim, da se ne motim, če rečem, da ste radi sodnik. Kaj bi storili, če ne bi bili izvoljeni?

"Tudi o tem sem razmišljal. Nekatere odvetniške pisarne so me že snubile."

Z novim letom bo sodstvo reorganizirano. Kaj pričakujete od reorganizacije?

"Reorganizacija bo uspela samo, če bo jutri pravica hitrejša in manj zavezana prek

oči, sicer bo razočaranje ljudi veliko. Ocena stroke, tudi tožilcev in odvetnikov je, da bodo kazenski postopki z vnosom elementov kontradiktornosti še daljši in bolj komplikirani, kar lahko pripelje tudi do manjše učinkovitosti in ažurnosti sodstva. Ekipa sodnikov, kakršna je, je sposobna in še voljna, čeprav trenutno nekako vržena iz sedla, speljati reorganizacijo, ali nam bo uspela, bo pokazal čas. Ne gre za pesimizem, res pa je, da bo kritik zaradi morebitnih slabih učinkov deležen predvsem sodnik v razpravni dvorani. Nekatere slabosti se že kažejo. Sodnikov je premalo. Novih, mladih ni in jih kmalu še ne bo. Z novim letom bomo šli v reorganizacijo z ogromnim številom nerešenih zadev. Na temeljnem sodišču v Kranju smo jih imeli septembra kar 17.500, številka se bo do konca leta še povečala."

Iz kazenskega zakonika

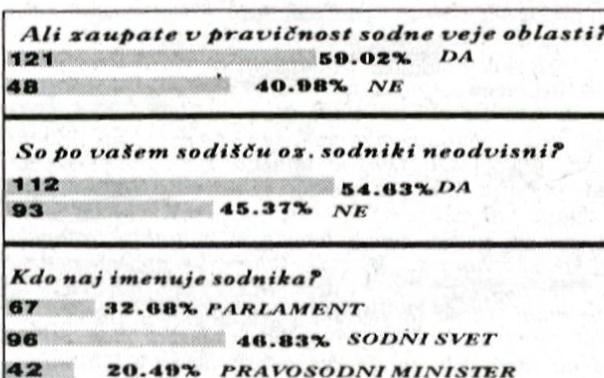
Kazenski zakon se v poglavju kaznivih dejanj zoper gospodarstvo prilagaja novim lastninskim odnosom. Tako v poglavju med drugim zasledimo kazniva dejanja ustvarjanje monopolnega položaja, zloraba notranje informacije (zagrožena kazen do treh let zapora), lažni stečaj in povzročitev stečaja z nevestnim gospodarjenjem, oškodovanje upnikov, vdor v računalniški sistem, pranje denarja (do pet let zapora) in druga.

Torej se tudi kriminalu "belih ovratnikov" po novem letu pišejo bolj črni časi. Doslej je javno tožilstvo v Kranju bodisi zaradi pomanjkljive zakonske osnove ali prešibkih dokazov zavrglo približno vsako tretjo kazensko ovadbo s področja gospodarske kriminalitete, zelo malo zadev pa je prišlo tudi na sodišče in še ti so zvečine zvodeneli.

GLASOVA GORENJSKA RAZISKAVA

Sodnike naj voli sodni svet

V tokratni anketi smo Gorenje spraševali na temo pravosodja: ali zaupajo v pravičnost sodstva, so sodišča oziroma sodniki neodvisni in kdo bi moral imenovati sodnike. Odgovori so nas, vsaj kar zadeva volitve sodnikov, nekoliko presenetili, saj kar 47 odstotkov od 205 anketirancev, ki so odgovarjali na naša vprašanja, meni, da bi moral sodnike imenovati sodni svet. V pravičnost sodstva zaupa 59 odstotkov vprašanih, 55 odstotkov pa jih meni, da so sodniki pri svojem delu neodvisni. Sodelovanje v raziskavi je odklonilo 33 Gorenjev ali slabih 14 odstotkov vseh poklicanih.

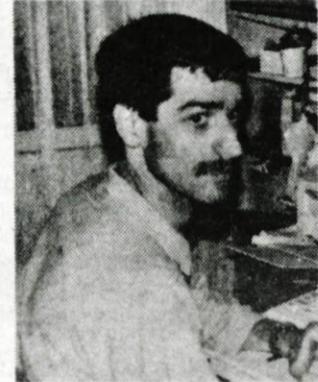

EJGA ZA GORENJKE, O GORENJCIH MED GORENJCI PO GORENJSKI

Izbiramo GORENJCA MESECA SEPTEMBRA '94

Andreja : Andreju = 94 : 94

Vaša pošta z glasovi za Andrejo in Andreja prihaja na naš naslov, telefoni v kontaktnih oddajah gorenjskih radijskih postaj ob petkih skorajda pregrevajo in v glasovanju za

Gorenjca meseca septembra 1994 smo doslej prejeli že 188 glasov. Trenutni izid po prvih dveh glasovalnih krogih je popolnoma izenačen: ANDREJA RAUCH je dobila 94 glasov, ANDREJ MRAK pa tudi 94 glasov. Tedenska zmagovalka v drugem krogu (od prejšnjega petka do včeraj) je Andreja: zanjo smo dobili 89 glasov, za Andreja pa 65. Na marsikateri prispevali dopisnici ste nam pripisali Vaše mnenje o obeh predlogih za

Gorenjca meseca - tokrat smo izbrali pripis Marinke JENKO z Zgornjega Brnika: "Spoštujem oba, Andreja in Andreja, vendar je Andrejeva volja še več vredna, ker tako bolezen bi mnoge potrla." Podoben, še bolj neposreden, je pripis Mili ERŽENOVE iz Kranja: "Hvala, da ste se spomnili na Andreja Mraka - glasujem za njegovo vztrajnost, delavnost in pogum! Vem, da je tudi Andreja uspešna, da se trudi - toda Andreji pomagata talent in sposobnost, Andrej pa ima več zaprek in večje ovire. Hura

Tokrat nagrade prejmejo: Francka PIVK, Svetinova 5, Jesenice; Jože ARH, Spodnja Besnica 82; Vojko POLJANC, Partizanska 5, Žiri; Jože PIRNAT, Gubčeva 4, Kranj; Jure KRNIČAR, Babni vrt 10, Golnik. Nagrade prejmete po pošti!

za Andreja!" Jože PIRNAT iz Kranja pa meni: "Glasujem za mlado plesalko Andrejo Rauch. Tak talent se ne rodí v vsaki generaciji Slovencev, pa tudi brez trdga dela je tak talent neizkoriscen."

Danes se začenja tretji glasovalni krog s štirimi kontaktnimi oddajami na štirih gorenjskih radijskih postajah (ob običajnih urah!) ter seveda z dopisnicami na naslov: GORENJSKI GLAS, 64 000 Kranj. Glasujte za Andreja ali za Andreja. Izmed prispevkih radijskih + dopisničnih glasovnic jih bomo pet spet izzrebal za nagrade v vrednosti po 1.000 tolarjev.

foto EJGA ...

V Čatežu je Agencija Videoton Geržina pripravila izbor Miss Slovenije '94. Prve tri zaslužijo prostor tudi v rubriki FotoEJGA. Že 26. novembra, torej čez dober mesec, pa revija KAJ obeta finale izbora NAJLEPŠE SLOVENKE V LETU 1994, pred njim pa 24 predtekmovanj. Torej bomo imeli Miss + Najlepšo - ali, kot bi rekel EJGA HUDOBA: za miss lahko tekmujejo vse s slovenskim državljanstvom (in tistimi pogoji, ki jih najdete v prilogi AS); za NAJLEPŠO pa lahko tekmujejo le tiste, ki so SLOVENKE. Če zraven prištejemo še natečaj za FOTOMODEL LETA, potem je jasno kot beli dan: ob 2 milijonih državljanov imamo res veliko lepotic!

Jutri se v Portorožu izteka silno pestra in naporna dekada: najprej oglaševalski festival Zlati boben, potem borzna konferenca in Dnevi slovenjskih pravnikov. Šef države Milan Kučan je z obiskom počastil Zlati boben in srečanje juristov, "borziance" pa naj bi nagovoril šef vlade dr. Drnovšek, namesto njega je prišel podšef vlade dr. Kračun. Na sliki Gorazda Šinika je Milan Kučan na kondicijskem preverjanju pri zapriseženem Gorenjcu Tinetu Golobu.

EJGA BODE IN BOŽA

EJGA Čeprav so jutranje temperature že pod ničlo in je tudi zvečer mraz, pa je certifikatna vročica vse večja. V javnost je pričurjal podatek, da previdni + preudarni državljan pooblaščenim investicijskim družbam prinašajo manj certifikatov od optimističnih pričakovanj. EJGA Natančneje: kakor komu. Nekatere družbe so napolnile sklade do vrha, nekatere pa se vrtijo tam nekje okrog desetine planiranega, razpisanega (kakor kdo reče) kapitala. EJGA In ta teden se je že začelo: vpis certifikata lahko v dveh pooblaščenih investicijskih družbah prinese nagrado! EJGA Ker se bliža Miklavž, ko so obdarovanja še posebej aktualna, je pričakovati, da bodo zgledi z darili pri vpisu certifikatov vlekli! EJGA Čakam, kaj bo o tem rekel Roman Kladosek, republikni tržni inšpektor, ki kot je znano - ni prav velik ljubitelj premijskih poslov. EJGA In če bo uspela poslanska pobuda in potem še referendum in bomo dobili še eno porcijo certifikatov (inflacijskih, je rekel Tone Rop), bo morda tudi nagrad za vpis certifikatov tudi še za eno porcijo! EJGA Vrednosti delnic bo sicer ravno toliko kot v prvi porciji - ampak kdo bi čakal na delnice, če lahko dobri pralni prašek, hotelski penzion itn. že ob vpisu! EJGA Na Bledu se kar vrstijo zdravniški kongresi. Kot poročajo iz čakalnic v gorenjskih zdravstvenih domovih in bolnišnicah, so kongresnemu vzdušju primerno vrste čakajočih na "dohtarja" ustrezzo daljše. EJGA Odkar imamo po zaslugu podjetnih Janeza Sodje in Mitja Cetina iz Bohinja v naši državi svoje "bobi" slane palčke, je spet aktualno nekdanje politično gesto: Oprimo se na lastne sile. EJGA Ker prodaja bohinjskih (beri: Made in Slovenia) slanih palčk občasno zašepa, eja predлага, da se za prihodnjo Bohinjsko loterijo v letu 1995 vsakemu kupcu srečke primakne vsaj en zavitek Eminetov (slastnih slanih palčk iz pekarne Slap v Bohinju). EJGA Palčke so namreč zelo dobrodošel rezvizit za grizljanje pred televizijo, ko teče žrebanje. EJGA V dveh sedanjih gorenjskih občinah povroča vročo jesen odločanje o novi lokaciji občinskega smetišča. Vsem, ki so jih strokovnjaki narisali možno lokacijo občinskega smetišča (pardon: deponije komunalnih odpadkov) bolj ali manj pred nosom, so razjarjeni. EJGA Zanesljivo bodo nove občine na območju sedanje škofjeloške in radovljiske komune za doto doble res lepo darilo: nerešeno vprašanje lokacije za smetišče in ogromno jeznih občank in občanov. EJGA Ene bo jezilo, ker jim ne bodo odvažali smeti - druge pa bo jezilo, ker jim jih bodo vozili v bolj ali manj bližnjo deponijo. EJGA Ampak brez panike: vmes bomo že imeli nove županje (če jih bodo strankarske kadrovske kuhinje namenile prostor na listah) oziroma nove župane. EJGA Mesto Kranj, prestolnica Gorenjske, je za obiskovalce prijaznejše od mesta Novo mesto, prestolnice Dolonjske. V mestu ob Krki imajo nadve živahnega pajka, ki najraji odvaja napačno parkirana vožila, na katerih ni registracije NM - v Kranju pa je občinska vlasta reklama, da pajka ne bo. EJGA Najbolj žalostni so v kranjski Komunalni - izvedeli so, da novomeška Komunala pokasira od ene pajkove žrte mastnih 9.500 tolarjev! Plačljivo v gotovini pred prevzemom avta iz ograde. EJGA Kranjska oblast je Komunalo torej prikrajšala za tolarje od pajka, ampak Kranj bo prav zato, ker bo ostal eno redkih mest brez zloglasnega pajka in zgoj z nadzorniki prometa v mestu, obdržal slovesne prijazne prestolnice. EJGA Gorenjkam in Gorenjem grozi debelost. V Lescah so odprli novo super moderno proizvodno linijo za čokolado vseh vrst in tisti, ki so poskusili nove izdelke v prvem tednu obratovanja, odličnih izdelkov ne morejo prehvaliti. EJGA Ob tem se tolajijo z ugotovitvijo, da čokolada pomirja, obnavlja energijo in ne redi. EJGA Dobra pa je, dobra - je rekel Ljubljjančan o Gorenjki. Mislij je na čokolado in ne na Katarino z Jesenic, ki je hrabro zastopal Gorenjsko na izboru za Miss Slovenije '94 prejšnji petkov večer v Čatežu. EJGA Ker je v demokraciji političnih vicev vse manj in manj, so se škofjeloški jagri odločili poskrbeti za zdravilni smeh med vsej privočljivimi jeziki: član zelene bratovščine tako grdo zgrebil dolgovuhca, da so v hiši, mimo katere je tekel zajec, ostali brez šip v kuhinjskem oknu. EJGA In brez zajca tudi, razen, če ga je po zaključku pogona pobralo od smehe! EJGA

Od tu in tam - pa še kam

Spet SIS

Pa smo spet tam, kjer smo že bili. Ponovno se bo treba privaditi kratici SIS. Če smo zelo natančni: v časih, ko so se bohotili sisi, je bil za nekatere dobesedno raj. Spomniti se je treba le na znamenito "svobodno menjavo dela", pa na nategovanja med zbori izvajalcev in zbori uporabnikov v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in večina davkoplačevalcev (tedaj prispevkoplačevalcev) se ob tem lahko le kislo nasmehne. Res prijetni časi za tiste, ki so znali pristaviti lonček. Ni čudno, da je bil rompompom, ko je država ukinila samoupravne interesne skupnosti!

In zdaj se SIS vrača. Na celi fronti: postopoma bo SIS na vsakem izdelku oziroma na proizvajalčevi specifikaciji. SIS je namreč slovenski osamosvojitveni nadomestek znamenitega JUS (jugoslovenskega standarda). SIS pomeni: slovenski (SI) standard.

Inflacija receptov

Zavod za zdravstveno varstvo Slovenije je javnosti predstavil zanimiv podatek: povprečna Slovenka (Slovenec) prejme pri zdravniku kar 6 receptov za zdravila letno in z receptom dobi v lekarni v povprečju 11,5 zavitka zdravil na leto. Takole, na okroglo, vsak mesec "ene arcnije". Število izdanih receptov (zlasti za zdravila z "zastonjkarske" liste) v naši mladi državi, ki je še vedno v tranziciji, skokovito raste.

Ker smo Slovenci znani kot pristaši družinskih zalog na vseh področjih, je možno navedeno inflacijo receptov razložiti tudi s tem, da si besno ustvarjamo zalogo "za vsak slučaj", če se kakšen pametnjakovič spet izmisli krepko participacijo. Spomin za genialnost, imenovanje participacija v zdravstvu, je še zelo živ in pravočasno je treba imeti zdravila zoper njo. V primeru, da pa 11,5 zavitka zdravil na državljanata letno res pomeni zagrizeno skrb za zdravje, se v praksi le-ta ne odraža preveč. Že cel oktober vsaj na Gorenjskem skoraj vsi trdovratno kihamo, smrskamo, se prijemljemo za grlo, pijemo čajčke in gledamo, kdaj je naokrog 8 ur za ospen. V mesecu bomo povprečje 6 receptov za zdravila letno vsekakor prebili!

Kdo je tovariš in kdo gospod

I S M O tovarišu Miljanu Kučanu predsedniku države Slovenije in

- 1994 gospodu dr. Janezu Drnovšku predsedniku vlade države Slovenije

Velja kot original!

Gospa Eva Lea Mueller je (tudi našemu uredništvu) poslala odprto pismo. Na pismu je posebej zanimiv uvod, saj je bilo odprto pismo predvsem namenjeno predsedniku države in predsedniku vlade. Gospa je kategorična: Kučan je tovariš, Drnovšek pa gospod!

OHRANILI SMO STARO IME Z NOVIMI DEJAVNOSTMI

NAGRADNA KRIŽANKA

Sponzor današnje križanke je ETP - Elektrotehničko podjetje Kranj. Ob tej priložnosti je prispevalo tri zelo zanimive nagrade:

1. nagrada - nakup blaga v vrednosti 20.000 SIT

2. nagrada - nakup blaga v vrednosti 10.000 SIT

3. nagrada - nakup blaga v vrednosti 5.000 SIT

tri tolažilne nagrade pa prispevamo v Gorenjskem glasu.

Žrebanje bo javno v trgovini ETP na Koroški cesti 53, dne 27. oktobra ob 10.

uri. Vabljeni!

Iz črk na oštrevljenih poljih sestavite geslo, vpisanega na kuponu pa nam ga do prihodnjega četrtka, 27. oktobra, do 8. ure pošljite na naš naslov: GORENJSKI GLAS, Zoisova 1, 64000 Kranj ali na ETP, Mirka Vadnova 11 oz. ETP - trgovina, Koroška c. 53/c. Rešitve lahko na kuponu (brez poštne znamke) oddate v turističnih pisarnah TD Cerkle, TD Jesenice, TD Bohinj, TD Radovljica, TD Škofja Loka, TD Tržič, TD Dovje -

Mojstrana ali TD Kranjska Gora do prihodnje srede, 26. oktobra. Rešitve lahko (ravno tako brez poštne znamke) oddate tudi v malooglasni službi Gorenjskega glasa v avli poslovne stavbe, Zoisova 1 v Kranju.

OSEBNA IZKAZNICA

Podjetje ETP se uvršča med največja podjetja te vrste v Republiki Sloveniji. ETP razpolaga z izkušenimi, visoko kvalificiranimi kadri, lastnimi, moderno opremljenimi poslovno proizvodnimi prostori, sodobnimi delovnimi pripravami in avtoparkom, projektivnim birojem, servisno-vzdrževalno službo ter prodajo na drobno in debelo.

Vse to ETP-ju omogoča, da lahko dosega

visoko kvaliteto opravljenih storitev in dobre poslovne rezultate pri izvajanju svojih dejavnosti.

ETP - ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE

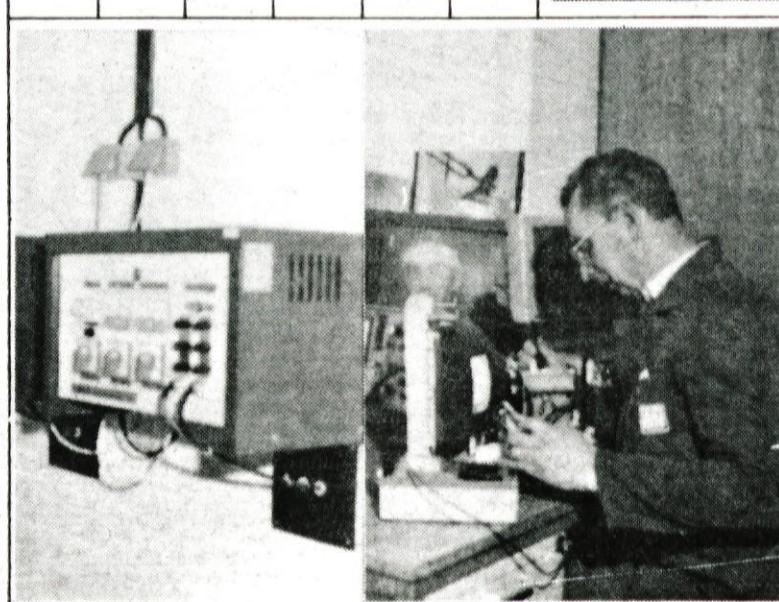
ENGINEERING, TRGOVINA, PROIZVODNJA KRAJN, Mirka Vadnova 11

SEDEŽ PODJETJA
Kranj, Mirka Vadnova 11
Tel.: 386 64 242 336

TRGOVINA IN SERVISI:
Kranj, Koroška c. 53/c
Tel.: 386 64 216 378

PLATINA		IGRALEC SCHWARZENEGGER	TITAN	STARO-SLOVAN	PRETEP	GRŠKA ČRKA	GOROVJE V BOLGARIJI	V GRŠKI MIT. ZALI MLAĐENIĆ	GL. MESTO DRŽAVE JEMEN	MUSLIM. MENIH	REŽISER KUSTURICA	ANGL. SLIKAR PAUL
SEZNAM TISK. NAPAK					KEM. ELEMENT	FILOZOF DESCARTES	PRICE UJED. (BRKATI)	DEL BLEDA	4		PREPREKA	PĚVKA PRODNIK
PRIPRAVA MIZE PREDJEJO							JUNAK ENEIDE	TEMNI DEL DNEVA		IT. IME REKE PAD	DIVJA MAČKA	
NAELEKTR. DELEC		IGRALEC GOGALA				NEKDANJA RUSKA KRALJEV. DRUŽINA			5	HOKEJIST ZUPANIĆ	NAJVÍŠJA TOČKA	
VEČJE MESTO V IRANU		EGIPČ. BOG SONCA									PODzemní HODNIK	
VIR				KOS CELOTE		IVAN ČARGO		ETP	SODOBNIKI KELTOV		11	SREDIŠČE GORENJ-SKE
FINA MEHKA TKANINA	1											KEM. ELEMENT
AM. FILM. IGRAJKA JANE			ZMIKAVT	OBDOBJE							ROBERT REDFORD	
PESNICA NEGRI											3,14	
HORATIO NELSON		TELUR										
VRSTA SOLATE		VALTER FORSTER										
TEKOČE POGONSKO GORIVO												
								OSLOMBA				

AKVARIJSKE RIBICE	KMEČKO POSLOPJE	KRAJ V SLOVENIJI	TVOREC	DEL STOPALA TROPSKA OVIJALKA	7					GLAVNI ŠTEVNIK		
SILICIJ						2	MESTO V ITALIJII			VODNA ŽIVAL		
							JADRANSKI OTOK			BIRGIT NILSSON		
LETVA, KOT PODLAGA VERSKIH PODOB						9						SESTAVIL F. KALAN
PUSTNA SEMA												

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12

Zavod za gozdove obvešča

Gozdovi pokrivajo več kot polovico Slovenije in so bistvena prvina pokrajine ter naravno bogastvo pomembno za vse prebivalce. Mnogonamenski, zdrav in stabilen gozd z visokimi lesnimi zalogami in prirastki je dolgoročno postavljen cilj razvoja gozdrov.

Večina gozdov je pri nas v zasebnih lasti, naši gozdovi pa bodo takšni, kakršne nam bo uspelo vzgojiti z našim skupnim delom. Da bomo prišli do zastavljenega cilja, je potrebno utrditi zaupanje med lastnino in stroko, med lastnikom in gozdarjem.

Zato bodo v tem in prihodnjem mesecu organizirani razgovori o bodočem sodelovanju pri gospodarjenju z gozdovi med lastniki in predstavniki zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Kranj, ki bodo potekali v posameznih enotah naslednjem razporedu:

ŽELEZNIKI, 24. oktobra ob 19.00,

Kulturni dom Železni

POLJANE, 26. oktobra ob 19.00,

Kulturni dom Poljane

ŠK. LOKA, 2. novembra ob 19.00,

Sejna soba, Partizanska 22

TRŽIČ, 3. novembra ob 19.00,

Kulturni dom v Lomu

KRANJ, 14. novembra ob 19.00,

Dom KS Primskovo

KOKRA, 21. novembra ob 19.00,

Kulturni dom Korotan

Zavod vabi vse lastnike gozdov, da se razgovorov udeležijo, saj se zavedajo, da so le skupno in pošteno delo ter jasni cilji zagotovo za ohranitev in razvoj naših gozdov.

Cepljenje lisic

Steklina še razsaja

Steklina na Gorenjskem še ni iztrebljena, saj se je število okuženih živali v letosnjih poletnih mesecih na skoraj vseh območjih gorenjskih občin nekoliko povečalo. Republiška veterinarska uprava in Lovska zveza Slovenije sta prejšnji teden začeli s polaganjem vab s cepivom proti steklini lisic na več območjih po vsej Sloveniji, na Gorenjskem pa na območju Kamnika, Škofje Loke in Tržiča. Ta ukrep je namenjen zdravju ljudi in ne lisic. V vabah s cepivom, ki so manjše, je živ virus, ki ni nevaren. Položene bodo po mreži v približni razdalji 250 metrov, po vsem območju pa bodo označene z oranžnimi lepaki in ustrezanimi navodili. Veterinarska uprava in Lovska zveza prosita vse, ki bi naleteli na vabo, da se jih ne dotikajo.

V kranjski Agroizbiri

Traktorska ohišja uvažajo iz Makedonije

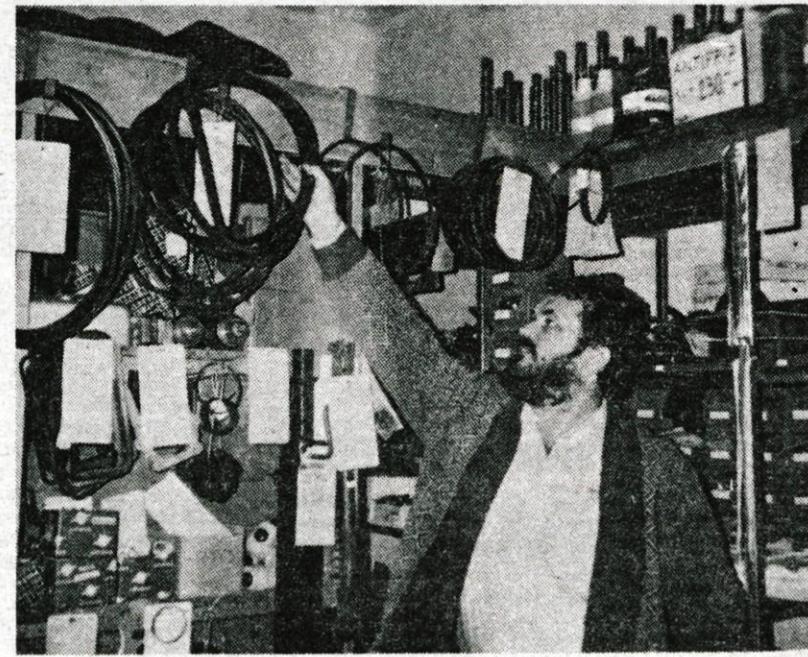
Prodaja novih traktorjev in kmetijskih strojev se je v zadnjih letih zmanjšala - Povečana prodaja rezervnih delov

Kranjska trgovina Agroizbira, ki je bila v Sloveniji ena prvih zasebnih trgovin z rezervnimi deli za kmetijsko mehanizacijo, se s svojo ponudbo uspešno prilagaja potrebam kmetovalcev, ki morajo pogosto material za popravilo kmetijskih strojev pogosto iskati po vsej Sloveniji ali celo v tujini.

"Pri nas imamo zagotovljene rezervne dele za traktorje Universal, Deutz, kosilnice BCS, pa tudi za traktorje IMT, ki jih je v Sloveniji kar precej," pravi lastnik in direktor Agroizbire Slavko Prosen. Težav z deli za te traktorje skoraj ni, saj so po konstrukciji kopija angleških traktorjev massey ferguson, te pa po licenci izdelujejo tudi v Italiji.

Še pred srbskim embargom in slovensko odcepitvijo so v Agroizbiri trgovali z nekdanjimi jugoslovanskimi republikami, zdaj pa v manjšem obsegu samo še z Makedonijo, od koder uvažajo pretežno traktorska ohišja in dele za sklopke.

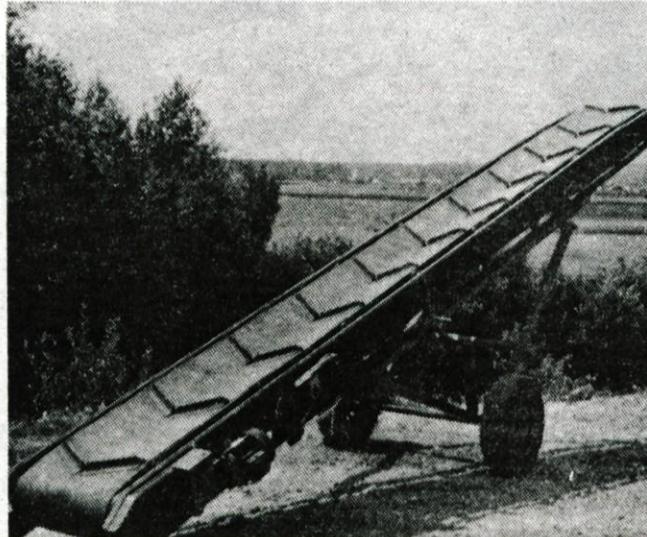
"Pozna se, da je kupna moč tudi pri kmetih močno upadla, to pa tudi pomeni, da se je prodaja novih traktorjev in drugih kmetijskih stro-

jev zmanjšala," pravi Slavko Prosen. Pred leti so imeli v načrtu tudi prodajo traktorjev, vendar pa so zaradi obilice dela s prodajo rezervnih delov, te načrte za zdaj odložili. • M. G.

Transportni trak iz domače delavnice

V pomoč pri spravilu krompirja in krme

Transportni trak je namenjen za nakladanje krompirja, krmne silaže, travne silaže in vse vrste drugih pridelkov v razsutem stanju, ter tudi za gradbeni material. Trak se glede na dolžino, ki je prilagojena potrebam kupca dvigne od enega do osmih metrov. Za transport služi gumijast trak, vzbočen navznoter, kar preprečuje drsenje to-

vora. Trak ima tudi mobilno podvozje, tako, da ga je mogoče zlahka prevažati. Podvozje je snemljivo, tako da se zgornji transportni del lahko postavi tudi v klet ali drug nižji prostor. Trak poganja 1,5 kilovatni električni motor in je priključen na trofazni tok z napetostjo 380 volтов. Motor ima tudi reduktor hitrosti. • M. G.

Tanin
SEVNICA
LASTNIKI
KOSTANJEVIH GOZDOV

Začenja se sečna sezona.

TANIN iz Sevnice še vedno odkupuje kostanjev les - bodisi drva ali goli.

Les je lahko tudi suh, kriv, grčav.

Če lesa sami ne morete posekat, vam to napravimo mi.

Vse dodatne informacije lahko dobite po telefonu (0608) 41-044 ali 41-349

JEKLO TEHNA | Agile d.o.o.

TRGOVINA, KAMOR SE KUPEC Z VESELJEM VRAČA
ČISTILA PRALNI PRAŠKI BARVE
IZREDNO UGODNE CENE NAGROBNIH SVEČ
POMIVALNA SREDSTVA IN MEHČALCI, EMBALIRANI,
ALI V RINFUZI FIRME Stile AVSTRIJA
Pri nakupu nad 3.000 sit DARILO

Zg. Bitnje 1
64290
Žabnica Stražišče
tel.: Fax: 064/311 675

Zasebno podjetje Kozina iz Kranja, ki se ukvarja s proizvodnjo in servisiranjem kmetijskih strojev, je kmelom v pomoč pri spravilu poljščin izdelalo transportni trak, ki je primeren pripomoček tako za kmete kot tudi za gradbenike.

MEGAMILK

mobitel
Koroška cesta 27
64000 Kranj
Tel.: 064/222-616

MESARJI, GOSTINCI, TRGOVCI...

Črevarstvo Majer vam nudi po ugodnih cenah:

- vse vrste (uvodenih) kalibriranih naravnih črev
- umetne ovitke
- mrežice
- aditive iz programa TKI Hrastnik
- nože Dick, Tukan (Solingen)
- za trgovine vse vrste vakuumsko pakiranih naravnih črev (paketi po 10, 25, 50 m)

Čreva in vse ostalo lahko dobite v maloprodajni trgovini v Ihanu, Goričica 1C, Ihan, Domžale, fax in tel.: 061/722-263 in v času od 4. 11. 1994 do 15. 2. 1995 na ljubljanski tržnici.

V Ihanu pa od 1. 11. 1994 naprej dobite tudi vse, kar potrebujete za koline.

Se priporočamo!

NOVA ŠTEVILKA REVIJE HOKEJ

Na prodajnih mestih časopisov po Sloveniji in blagajnah hokejskih klubov je že mogoče dobiti **oktobrsko številko revije HOKEJ**, ki med drugim na 36 straneh (4 straneh več kot septembra) prinaša:

- postave vseh naših klubov in njihova pričakovanja v državnem prvenstvu
- koledarje vseh slovenskih državnih prvenstev
- zapleti v NHL in drugi del zgodbe o Wayneu Gretzkyju
- dosedanji potek tekmovanj v Evropski ligi in Evropskih pokalih
- oris sodniških znakov v hokeju na ledu

**Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE JESENICE
Občinska volilna komisija
občine JESENICE**

Na podlagi 117. in v skladu z 41. členom Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list Republike Slovenije, štev. 72/93, 7/94 in 33/94) je Občinska volilna komisija občine JESENICE na svoji 1. seji dne 14. 10. 1994, sprejela

ODLOK**O DOLOČITVI VOLILNIH ENOT V OBČINI JESENICE****Splošne določbe**

1. člen

Ta odlok določa volilne enote za lokalne volitve v občinski svet občine Jesenice ter število članov, ki se volijo v posamezni volilni enoti.

2. člen

VOLILNE ENOTE ZA OBČINSKI SVET OBČINE JESENICE

Občinski svet občine Jesenice šteje 30 članov.

Za volitve se določijo 4 volilne enote, in sicer:

1. Volilna enota štev. 1 - zajema območje celotne krajevne skupnosti HRUŠICA, PLANINA POD GOLICO in STANETA BOKALA, v kateri se voli 7 članov občinskega sveta.
2. Volilna enota štev. 2 - zajema območje celotne krajevne skupnosti CIRILA TAVČARJA, MIRKA ROGLJA PETKA, SAVA in PODMEŽAKLJA, v kateri se voli 11 članov občinskega sveta.
3. Volilna enota štev. 3 - zajema območje celotne krajevne skupnosti JAVORNIK - KOROŠKA BELA in BLEJSKA DOBRAVA, v kateri se voli 5 članov občinskega sveta.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

Ta odlok začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Z dnem uveljavljivosti tega odloka preneha veljati Odlok o določitvi volilnih enot za volitve delegatov v zbere Skupščine občine Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske štev. 15/89).

Številka: 008-01/94
Datum: 14. 10. 1994

Predsednica Občinske volilne komisije JESENICE
Maja KOSTANJŠEK, dipl. iur., l. r.

*Praznujte z nami prvo leto delovanja
Trgovskega centra DOM Naklo!*

**Za vas smo pripravili
POSEBNO PONUDBO
po znižanih cenah,
od 17. do 29. oktobra 1994!**

PRESENEČENJE

Imate še račun z dneva otvoritve 23. oktobra 1993?
V soboto, 22. oktobra, boste zanj na blagajni trgovskega centra
dobili praktično darilo.

Obišcite nas
med tednom od 9. do 18. ure in
ob sobotah od 9. do 12. ure.

MERKUR

Kozmetični salon A.P. Beauty v Škofji Loki praznuje

ENO LETO ZAUPANJA

Škofja Loka, 21. oktoba - Eno leto je minilo, odkar so poleg hotela Transturist v Škofji Loki odprli kozmetični salon A.P. Beauty. V nem letu so dosegli veliko uspehov, opravili veliko masaž, nege obraza in telesa, savn, predvsem pa po besedah lastnice Asime Pešnjardo ljudem pomagali do sprostitev in zadovoljstva, kar je tudi njihov glavni cilj. Tisti, ki so v salonu že bili, predvsem seveda ženske, pa tudi moški in precej mladine, se k njej radi vračajo. Lastnica bi se jim ob tej priložnosti za njihovo zaupanje iskreno zahvalila.

In s čim se v kozmetičnem salonu A.P. Beauty ukvarjajo? Poleg prodaje na debelo oziroma opremljanja kozmetičnih salonov in tudi prodaje na drobno v salonu nudijo vsakovrstno nego kože, od obraza do vsega telesa.

Pri negi kože na obrazu lastnica pravi, da je nadvse pomembno, da se stranki popolnoma posveti ter ji ne nudi samo masaže oziroma čiščenja,

d.o.o. Otoče 5a, 64244 Podnart
SLOVENIJA

Tel. no. (064) 70 131
Telex (064) 70 455
37506 ISINO

član skupine Iskra

SILAN, d.o.o., Ljubljana, Dalmatinova 10, na podlagi pogodbe o posredovanju z dne 1. 9. 1994 in pooblastila Instrumenti Otoče, d.o.o., Podnart, Otoče 5 a

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednje nepremičnine:

1. Del proizvodnega objekta v izmeri 701,50 m² in prvo nadstropje upravne stavbe v izmeri 130,50 m² na parc. št. 402/2, k.o. Zaloše. Izključna cena za proizvodni objekt je 550 DEM/m², za upravni del pa 850 DEM/m², kar znaša skupaj 496.750 DEM, v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila. Nepremičnina se prodaja kot celota.

Javna dražba bo v ponedeljek, 7. 11. 1994, ob 8.30 uri v prostorih Instrumenti Otoče, d.o.o., Otoče 5a, 64244 Podnart.

2. Dražitelj mora najmanj 6 dni pred dražbo vplačati varščino v višini 10 % izklicne cene na žiro račun Iskra Instrumenti, d.o.o., Podnart št.: 51540-601-13154 ali sredstva deponirati na blagajni podjetja.

3. Varščino bomo uspešnemu dražitelju vplačali v kupnino, drugim pa vrnili v treh dneh brez obresti. Varščino, vplačano v gotovini, bomo vrnili takoj po končani dražbi.

4. Pogodba se sklene v 3 dneh po zaključeni javni dražbi. Celotna kupnina mora biti plačana v 10 dneh od sklenitve pogodbe, sicer se vplačana varščina zadrži, morebitno že sklenjeno pogodbo pa bo prodajalec razdržal.

5. Dražitelji, ki so fizične osebe, morajo predložiti originalno potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije ali njegovo overjeno fotkopijjo. Pravne osebe pa izpisek iz sodnega registra, iz katerega je razvidno, da ima podjetje sedež v R Sloveniji.

6. Prometni davek in druge stroške vezane na prenos nepremičnine krije kupec.

7. Nepremičnina se prodaja po načelu "videno-kupljeno".

Vse dodatne informacije so na voljo v podjetju SILAN, d.o.o., Ljubljana, Dalmatinova 10, tel. (061) 133-31-38, kjer se je mogoče dogovoriti tudi za ogled nepremičnin.

modernih preparatov in aparatov, pomembno pa je, da stranka sodeluje tudi izven kozmetičnega salona, predvsem doma, kjer mora paziti na prehrano in pa se čim več gibati. V salonu opravljajo tako imenovano biomasažo in pa zadnje čase "popularno" masažo stopal, ki pomaga tudi pri raznih vrstah obolenj oziroma bolečin.

V kozmetičnem salonu A.P. Beauty stremijo k temu, da stranka iz salona po kakršniki negi ne odide zabuhla in rdeča v obraz, temveč sporočena in spočita. To dosežejo s tem, da se z vsakim posebej pogovorijo, svetujejo in se skupaj z nami borijo proti vsem nevšečnostim, zaradi katerih smo se v kozmetičnem salonu A.P. Beauty v Škofji Loki pri hotelu Transturist oglasili.

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure. Tel.: 064/622-838

